

Št. 141

**FEBRUAR
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkić,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

068 617 130

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosim kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

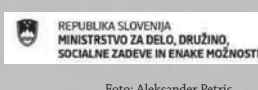

Foto: Aleksander Petric

Uvodnik:

TUDI SVINJE UBIJAJO, MAR NE?

Tema vegetarijanstva se v časopisu Kralji ulice ne pojavlja pogosto. Zdi se, da je to zato, ker je vegetarijanstvo na Zahodu tema, ki se povezuje s preobiljem, in sicer preobiljem hrane, preobiljem ponudbe in potrošnje (ki se sicer pojavlja hkrati z lakoto v tretjem svetu). V nasprotju s tem pa je brezdomstvo tema pomanjkanja. Sicer ne nujno pomanjkanja hrane (vsaj ne v Ljubljani), vendar pomanjkanja vključenosti, materialne, socialne in kulturne. In če že govorimo o kulturni vključenosti, ta v Sloveniji pomeni tudi vključenost v mesojedstvo ter (gurmanski) okus, ki ceni mastno se cedeče kose sočnega mladega mesa, pršut in podobno. Vegetarijanstvo ni povsod povezano samo s preobiljem, ampak je lahko tudi tradicionalno, filozofsko, religiozno, torej sveto, in povezano z večstoletnimi koreninami. Na primer v velikem delu Indije in drugod. Na Zahodu in tudi v Sloveniji pa je vegetarijanstvo in veganstvo pogosto vrsta kompleksne identitetne politike, torej strategije umeščanja sebe v mreži mnoštva možnih, razmeroma hitro se spreminjajočih se identitet, strategija razglašanja sebe, ki se lahko navezuje na druge vsebine, na newagersko skrb zase (»zdrava hrana«), na znanstveno-zdravstvene (Kitajska študija), na ekološke (razmislek o razpoložljivih naravnih virih in o tem, katere hrana okolje manj obremenjuje) ali na ideološko-filozofske in etične utemeljitve (o nenasilju, o spoštovanju vsakega življenja ter o političnosti vsakodnevnega življenja). Teh tem in navezav je torej veliko, zato ne preseneča mnenje, da vegetarijanstvo in z njim povezane teme pomenijo eno od najbolj perečih in dolgoročno pomembnih tem današnjice.

Vegetarijanci in vegani so v naši družbi svojevrstna moralna manjšina, zato pogosto žrtev simbolnega nasilja, neodobravanja in posmehovanja, pri čemer ni za spregledati dejstva, da jih – z moralnimi argumenti motivirano manjšino – velikokrat tudi okolje zaznava kot militantno in (simbolno) nasilno manjšino, ker presprašujejo ustaljene in ukoreninjene prakse življenja ... (podobno kot se dogaja pri LGBT-temah). Zato ne preseneča, da se je na Betino Habjanič, ki se je na ta s preobiljem hrane zaznamovan čas božično-novoletnih praznikov odzvala z veganskim performansom, v katerem je skozi Ljubljano vlekla na vrh privezano 100-kilogramsko svinjo, češ da jo nosi domov, kjer naj bi jo razrezala, spekla in pojedla, usul plaz kritik in so performans konec koncev prekinili policisti, ki so ji svinjo zaplenili. Iz medijskih sporočil je razumeti, da bo ta svinja ušla usodi svojih vrstnic, ki jih spečejo in pojedjo.

Diskusija o temeljni podobnosti ali različnosti človeka in živali, ki jih jemo, se – vsaj v katoliški tradiciji – osredotoča na vprašanje duše. Namreč, kdo ima božansko dušo. Na tovrstna transcendenčna vprašanja lahko velikokrat ustrezno odgovori samo umetnost, zato naj ta uvodnik zaključiva s kratko zgodbo z naslovom Duh gozda:

Gledava se iz oči v oči. Dokler ne udušim vseh čustev. Dokler ne postanem brezosebna, kot dejanje samo. Dokler ne postane dejanje zgolj niz ponavljajočih se gibov, oropanih vseh čustev in duha. Zgolj mehansko rokovanje s prehrabnim izdelkom. Po grlu spravim zgolj dva grizljaja. Bili so zmrznjeni in še v ovoju, vendar sem čutila njihovo stisko, strah, preden jih je zapustilo življenje. Tako kot sama potim strah skozi vse pore v lepljiv ovoju. Bil je duh gozda, ki je vprašal: »Ali ne slišiš kričanja njihovih duš?«

Bojan Dekleva in Mojca Nahtigal

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 PETA KOLUMNA
- 6 SLIŠANJE GLASOV
- 7 IZSEK ČASA - ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 KREPITEV ZADRUŽNIŠTVA IN NOVI KORAKI SODELOVANJA
MED JAVNO UPRAVO IN CIVILNO DRUŽBO
- 9 TATU ZGODBA
- 10 MINISTRICA GA. ANJA KOPAČ MRAK NA OBISKU PRI
KRALJIH ULICE
- 11 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 pOdpiram - TINA KOŠIR
- 17 SOL IN KOPER
- 18 »KULTURA«
- 19 ZA KAJ GRE PRI ČLOVEKOVIH PRAVICAH?
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 25 IZZA REŠETK
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 27 MILOŠEV FOTO - KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

MATJAŽ

Foto: Nada Žgank

Moje krstno ime je Matjaž. V Domžalah, kjer sem živel večino življenja, pa sem najbolj poznan kot Matic. Preden se začnem opisovati, moram priznati, da se je moj karakter, odkar sem pristal na ulici, vsaj deloma spremenil. Pred nekaj leti sem srečal Abrahama in trenutno štejem 53 let. Vsi, ki boste brali tole mojo zgodbo, boste verjetno dokaj hitro ugotovili, da svojih misli in opažanj ne znam zelo dobro spraviti na papir. Je pa res, da me je, ko začnem govoriti, včasih težko ustaviti. Področje, ki me zanima, obsega avdio, video in računalništvo. Dostikrat se mi porodi kaka zanimiva ideja s tem v zvezi, tako vsaj pravijo ljudje, ki me poznajo. Po srcu sem dobričina, še sploh če ocenim, da si človek to zasluži. Tu se praviloma pojavi ena izmed mojih šibkih točk. Za takega človeka bi namreč storil vse, in to ne glede na posledice, pa četudi so zame slabe. Rajši bom lačen, kot da lakoto trpi nekdo drug. Večkrat pomagam nepremišljeno in v lastno škodo. Ocenjujem se za delovnega človeka, je pa res, da je ob tem nujno, da me stvar zanima in je dinamična. Enoličnih in dolgočasnih zadev se težko lotim, po navadi šele takrat, ko me situacija prisili v taka dejanja. Rad smučam, plavam ter igram tenis, vendar mi trenutno finančno stanje ne omogoča ničesar od tega. Uživam pa tudi v branju knjig na temo 2. svetovne vojne. Če se opišem čim bolj na kratko: po srcu sem dobričina, ki vtakne svoj nos kamor koli, tudi tja, kamor ga naj ne bi, za povrh pa sem velika klepetulja, ki se hoče spremeniti. Če me znaš motivirati, lahko premikam gore.

PO SRCU SEM DOBRIČINA, KI VTAKNE SVOJ NOS KAMOR KOLI, TUDI TJA, KAMOR GA NAJ NE BI, ZA POVRH PA SEM VELIKA KLEPETULJA, KI SE HOČE SPREMENITI.

03
KRALJI
ULICE

NUDIMO:

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV,
Stara roba - nova raba, Poljanska c. 14, Ljubljana.

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE
STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELIMO VAS

STARA
ROBA

POKLICITE 06861 71 30 (DELAVNIKI 08.00 - 17.00) WWW.ROBARABA.SI

GLOBOKE RAZE

KADAR ZAČUTIM,
KAKO TEŽA LET
SAMOTO VEČA,
KAKO NESKONČNO
KRIVI RAVNINE
TELESA, DUŠE,
OBMOLKNEJO BESEDE MOJE,
OSTANEJO NEGIBNE.

POLNA ŽEJE
PO DALJAVAH
S STOPINJO
ZA STOPINJO
PRESTOPAM MAHOVINO
NEIZPROSNOSTI ČASA,
ZAMAN DALJŠAM KORAKE
V VEČNOST, KI JE NI ...

NEIZBEŽEN PRIZVOK TIŠINE ...
KOT TRN VRTNICE
V SRCU SPOZNANJA,
BISERNO BOLEČINO KREPI;
V VSAKI URI
MINEVANJA DNEVA
SE IZTEKA
DEL VIJUGASTIH POTI ...

KADAR ZAČUTIM,
KAKO TEŽA LET
REZBARI Z ATOMI
OSTRINE,
POGLABLJA ELIPSE RESNIČNOSTI;
OBRAZ OBRNEM K SEBI –
DOVOLJ JE ŽIVETI,
DOVOLJ ŽE DIHATI ...

MILENA SUŠNIK FALLE

PRIČAKOVANJA

DA BI DOBIL ODLIČNO OCENO,
UJEL MAMIN NASMEH
IN USTAVIL OČETOVO ŠIBO,
MORAŠ GLEDATI S SRCEM
IN SE PRETVARJATI,
DA ŠE VEDNO VERJAMEŠ,
DA SI ZASLUŽIŠ BITI LJUBLJEN.

*HODIM PO PRSTIH,
A NISEM ROJENA, DA BI BILA BALERINA.*

KARMISS

Brez dotika

Porabiva
vse
moje barve.
Iztisneva
do konca
tube.
Ustvariva
trenutek,
ko svoboda
ni beseda
ne slika,
je občutek.

Nedeljka

NOVI SVETOVNI RED - TEORIJA ZAROTE ALI PAČ NE?, 4. DEL

V prejšnjem delu smo govorili o vladavini oligarhije in plutokraciji ter o tiskanju denarja iz nič oziroma umetnem ustvarjanju valute, ki bogati le majhen procent prebivalstva. Vzemite si za primer naše gospodarstvenike. V januarju so nekateri vodilni možje v javnim sektorju občutili dvig plač tudi do 40 odstotkov. Obenem je politika delavce in sindikate zaradi teženj po dvigu plač označila za lakomne ter jih posledično obsodila nerazumevanja gospodarske rasti. Ti tako v zadnjih petdesetih letih dviga plač praktično niso občutili, saj se ta mizerija uravnava z inflacijo. Visoki gospodarstveniki, bankirji ... po svetu zaslužijo tudi po več kot 350-kratnik mesečne plače v primerjavi s svojimi zaposlenimi. Torej nekaj v vsej tej zgodbi ne štima.

Brez dvoma je 20. stoletje obdobje centralizacije in konsolidacije ekonomske moči. Čeprav se morda sliši še tako neverjetno, sem osebno prepričan, da nam vlada plutokracija, politika je torej po tej teoriji le orodje za doseg ciljev globoke države oziroma vladavine kapitala.

Najbrž vam je znano, da je svet talec naftnega dolarja, ki kroji svetovno ekonomijo. Ko se je Sadam Husein odločil »ničvredni« papir – v tem primeru torej naftni dolar (petrodollar) – zamenjati z drugo valuto, podprto z dejansko vrednostjo, so ga ZDA obtožile kopičenja orožja za masovno uničenje ter tja poslale svoje enote. Ker je svetovna javnost izvedela, da so ZDA v tem primeru zavajale javnost, so te spremenile pesem in kot razlog za vojno navedle osvoboditev Iračanov ter vzpostavitev demokracije.

Širši javnosti prikrita resnica je, da je bil najpomembnejši razlog za ameriško invazijo Sadamova odločitev zavreči naftni dolar kot vzpostavljeno svetovno plačilno sredstvo. Istih misli je bil tudi libijski predsednik Moamer Gadafi, ki je hotel naftni dolar zamenjati z zlatim standardom, torej trgovati z zlatom, vendar ga je kajpada doletela ista usoda. Njegova država je doživela vojaško intervencijo s strani ZDA, ki se je kakor v Sadamovem primeru tudi končala z njegovo smrtjo. Naj podam preprost primer, da vam bo jasno, kam ciljам.

Leta 1982 je ameriški predsednik Ronald Reagan ustanovil zlato komisijo. Ta naj bi ugotovila dejansko stanje zlatih rezerv v lasti ZDA. Komisija istega leta pred kongresom prebere svoje ugotovitve. Če malce strnem, komisija naznani, da zakladnica ZDA ne poseduje nič zlata. Vse zlato, nakopičeno v famoznem Fort Knoxu, je prešlo v last Federalnih rezerv kot jamstvo za poplačilo javnega dolga, katerega je po obstoječem sistemu nemogoče poplačati. Federalne rezerve so namreč privatna bankirska korporacija, ki ima monopol nad tiskanjem ameriškega dolarja. Torej v bistvu ustvarja dolar in ga »posoja« ZDA, kar je gotovo odličen primer za rubriko »Saj ni res, pa je«. Mednarodno denarno vlogo – vzpostavitev svetovnega plačilnega sredstva – je ameriški dolar prevzel po drugi svetovni vojni. Porušeno Evropo in precejšen del Azije je bilo namreč treba obnoviti. To je bilo jasno že pred koncem vojne, zato je bil leta 1944 na Bretton Woods konferenci sprejet sporazum, na katerem so svetovni voditelji na mesto mednarodne rezervne valute postavili dolar. Ta je bil v tistih časih podprt z zlatim standardom – dejansko vrednostjo. Ustanovljena je bila tudi Svetovna banka, ki naj bi zagotovila kapital, potreben za obnovo. Tu nastopi nekontrolirano tiskanje denarja, ki ni več podprto s povečano proizvodnjo dobrin, storitev oziroma

dejanskimi resursi. Tiskanje denarja »uide« izpod nadzora, kar posledično sproži perpetualno inflacijo in umetne gospodarske krize v zadnjih stotih letih.

Za obnovo Zahodne Evrope so ZDA po Marshallovem načrtu (1948) posojilojemalcem odobrile ogromna posojila.

Dogovor pa je vseboval pomembno klavzulo, ta je državam (posojilojemalcem) obljubljala menjavo posojenih dolarjev za zlato. Ko se jih je sčasoma v francoskih trezorjih nabralo cel kup, se jih je predsednik Charles de Gaulle odločil zamenjati za ameriško zlato. ZDA se tako znajdejo pred veliko težavo, kajti tudi približno niso imele tolikšne količine zlata na zalogi. Kmalu z enako zahtevo na dan pridejo še Nemčija, Japonska in Kanada. Vsega ameriškega zlata je bilo dovolj komajda za poplačilo tretjine terjatev, zato je ameriški predsednik Nixon nenadoma naznanil, da razveljavlja omenjeni sporazum. Državam so tako ostali polni trezorji nepokritih dolarjev, tiskanje pa se je ne glede na vse omenjeno nadaljevalo – ne le v škodo svetovnega prebivalstva, temveč tudi v veliko škodo ameriških državljanov_k.

Da bi ZDA svet prepričale v vrednost dolarja, zlati standard zamenjajo z naftnim. Krog natega se tako »začne« in nadaljuje do dandanes, vendar je v prihodnosti videti majhno upanje, da se ekonomski monopol bankirjev in centralnih bank zaustavi. Zlati standard bi namreč zopet rade vzpostavile Kitajska, Rusija, Iran, Sirija, S. Koreja in celo nekatere države EU, ki so v sodelovanju s Kitajsko odprle novo azijsko mednarodno centralno banko in naj bi namesto z naftnim dolarjem v Aziji trgovale z juanom, podprtim z zlatim standardom. Ker Kitajska ni Libija, je scenarij direktnega napada nanjo zelo neverjeten. Naj vam za konec – da boste lažje razumeli, kam sem ciljál – navedem citat, ki ga je okoli leta 1820 izrekel Nathan Rothschild, ki je imel popolno kontrolo nad Banko Anglije: »Ne zanima me, kdo je lutka na prestolu Anglije, ki vlada imperiju, v katerem sonce nikoli ne zaide. Človek, ki nadzoruje britansko valuto, nadzoruje britanski imperij in jaz nadzorujem britansko denarno ponudbo.«

Njegovi nasledniki še dandanes sedijo na njegovem mestu oziroma praktično kontrolirajo denarno ponudbo celega sveta. Citat bi lahko izrekel tudi leta 2018 – »prevedite« si ga v današnji čas.

MOJA IZKUŠNJA S SLIŠANJEM GLASOV

Vsak ima svojo lastno zgodbo in izkušnje. Vsak slišalec glasov svoje glasove in misli sliši na svoj način. Nekateri slišijo več glasov in drugi, kot jaz, npr. slišimo predvsem enega in morda še kakšnega, nekatere z jasnostjo, drugih ne. Glasovi se lahko pojavijo tudi kot vozli v glavi, kot hitri odzivi telesa ali vsiljene misli. To se zna zgoditi med sanjami ali med sanjarjenjem, medtem ko nam skozi simbolni govor telo kaže vse možne fizične in hkrati boleče znake.

Stvari, ki jih ljudje doživijo v sanjah kot slike, filme ali zvoke, ki se včasih pojavijo tudi kot barve, so nekaj zelo osebnega. Za veliko ljudi velja, da lahko sanje celo slišijo, vohajo, okušajo in čutijo. Nekateri pa opisujejo izkušnje s pojavi, ki jih najdemo po vsem svetu v arhaičnih zapisih (npr. Bilbilja ipd.). Ti razkrivajo svojo vsebino skozi nekakšen simbolni jezik. Veliki večini prebivalstva je to nedoumljivo, ne mislim samo nas, ki se nam to dogaja, pač pa tudi zdravnikom in drugim strokovnjakom, ki nas zdravijo.

V mojem primeru so veliko vlogo igrale razne intenzivne pesmi in kmalu sem dognala, da so namigi zelo pomembni za razjasnitev vsebine. Veliko stvari mi je še vedno neznanka. Da bi pobegnili od kompulzivnih sanjavih stanj uma, si je treba od blizu ogledati, kako je bil ta pogled na bolezen dotičnim ljudem uporaben v zadnjih nekaj letih. To je poglavitni razlog, zakaj bi morali o tem intenzivno govoriti, kajti v šibkih stanjih uma se kdaj pa kdaj lažje približamo lastni duši.

Dobro se je seznaniti s takim pogledom, ne pa da nas je brez potrebe strah nezavednega. Vsaj meni je to v veliko pomoč. Poleg slišanja glasov sem pogosto izkušala tudi intenzivne in komunikativne izmene občutkov in telesa z živčnim bitjem v sebi. Bilo mi je v veliko pomoč, včasih tudi malce nadležno, a vseeno, vedno prisotno – vedno zanesljivo, vedno odzivno, vedno zavračujoče ali odobravajoče.

Na ta način sem spoznala lastno nezavedno, svojo dušo. Onkraj izkušnje slišanja glasov je duh – ta energija, ki sta jo Freud in Jung imenovala »id« ali »sebstvo« (the self) ali kakor koli temu že pravijo že tisočletja ali pa dandanes – živeči del mene, s katerim sem v nepretrganem stiku. Jaz to imenujem energija sveta, ki ohranja življenje v vsem ali pa ga zatira, če neka mogočna sila tako ukaže. Zato torej bi morali vsi uporabljati govor v dobre, vzpodbujajoče namene. Tako nihče ne bi bil nikoli poškodovan, ampak podprt na zdrav način, da je sposoben uživati življenje.

»Nezavedno« reagira na podlagi naravne logike, ki ni vedno podrejena naši logiki, ki jo imamo za pravo. Ljudem, ki ne vedo veliko o zakonih narave, pa tudi nam, ki jih poznamo, je ta logika še vedno včasih nejasna, ker lahko navzven deluje povsem shizofreno, in zato ta oznaka dostikrat tudi obvelja. Slej ko prej sem morala prepoznati to logično simbolno reakcijo, saj nezavedno najpogosteje sporoča ravno prek simbolov, ki so nam še neznani. Kot vemo iz slabih osebnih izkušenj, je največja napaka terapevtov, da se nočejo naučiti tega njim tujega jezika. Zato je marsikatera oseba, ki sliši glasove, postavljena v še slabši položaj.

Simboli in slišanje glasov tri dni potem, ko se je začelo

Popoldne me je v službi moje »nezavedno« opomnilo, naj na poti domov ne vzamem mestnega vlaka, kot ga ponavadi, pač pa naj grem po drugi poti, mimo univerze. Blizu univerze naj bi bila neka trgovina, kamor naj bi šla kupit rumeno jakno. »Zakaj pa ne,« sem si mislila, »nikoli nisem imela rumene jakne.« Dopustila sem si biti vodena, šla mimo univerze in bila vodena v pravo smer. Tako sem dodobra spoznala vso okolico okoli univerze in obžalovala dejstvo, da nikoli nisem mogla študirati. Na poti nazaj naj bi opazila trgovino, ki prodaja jakno. Nekako sem obstala pred glavnim vhodom in odpeljalo me je na levo, k sosednjemu vhodu. Znašla sem se v univerzitetni knjižnici in moje nezavedno mi je naročilo, naj vzamem več knjig. Pozorno sem prebrala njihova kazala.

Kar naenkrat sem se zavedala simbolnega pomena vseh teh navodil. Nekaj stvari o simbolih sem se že naučila v preteklosti, toda tu sem spoznala, da naj bi ta trgovina (knjižnica) bila nekaj, kjer naj bi nekaj dobila, in to, da je rumena barva znanja. Prav tako je rumena simbol za sonce, za svetlo, za luč, zavest, percepcijo, je tudi simbol za očeta. Jakna je nekaj, kar te greje. Imam še vedno premalo izkušenj? Ta sposobnost je nekaj, kar sem intenzivno pridobivala skozi vsa ta leta, nekaj, kar sem redno analizirala ves ta čas. To je bilo obdobje še intenzivnejšega učenja, saj mi daje notranji zagon in entuziazem za branje in učenje.

Nekega dne sem bila pred glavno železniško postajo v Stuttgartu, ne vem, če sem sploh kaj razmišljala, ko so mi oči zavile gor in levo na del stavbe, kjer je bil z velikimi osvetljenimi črkami izpostavljen citat zdaj že preminulega stuttgartskega filozofa W. F. Hegla: »... dass diese Furcht zu irren schon der Irrtum selbst ist.« (Op. prev.: ... da je strah pred napako že napaka sama).

Kasneje sem pogosto slišala pesem, ki gre nekako takole: Kaj ne vidiš lune, samo pol je je videti, a je še vedno lepa in okrogla, tako kot večina stvari, ki se jim smejimo, saj so nam zakrite pred očmi (pesem »Der Mond ist aufgegangen« avtorja Johanna Abrahama Petra Schulza). Ta pesem mi je bila v veliko uteho.

Vsebine, ki nam jih komunicira nadduša oz. zavest, moramo prepoznati kot pomembne simbolne dele informacije. So del realnosti človeka, ki jih prepoznavajo, zato je te vsebine treba predelati, da bi lahko živeli svobodno. Pravo delo in (notranji) konflikt se začneta šele, ko se pogovarjamo s svojimi glasovi in se začnemo spraševati, kaj sploh je dobro za nas in kaj nam škodi. Zato tudi dajem velik poudarek na to, da se vedno znova zatekam k svojemu nezavednemu po pomoč in mu pokažem, kje potrebujem to pomoč, da bom v življenju uspela. Še vedno delam na stvareh, ki so mi blokirane, in upam na rešitve ali pa na zrelo podporno osebo, ki bi me podpirala.

Avtorica: Ingrid Peters

Prevod: J. D.

To je del zgodbe, ki nam jo je avtorica poslala na e-mail projekta Slišanje glasov oktobra prejšnje leto. Zgodbo bomo prevedeno kmalu v celoti objavili na svoji domači spletni strani.

IZSEK ČASA

Potepuhov in delomrznežev je vedno več!

(Dopis iz Slovenskih goric)

Toliko potepuhov, kakor se jih v sedanji dobi klati po kmečkih naseljih, posebno tu na meji, pa še ne pomnimo!

Pride ti v hišo, največkrat z robato besedo zahteva — ne prosi — jedi in pijače. Ko ga vprašaš, kakšnega poklica je, ti odgovori: »Saj vidite, brezposeln sem!« In potem sledi zabavljanje čez vse: državo, vlado, bana, škofa, duhovnike, oblasti itd. Če mu ponudiš kmetško delo pri hrani in primerni dnini, ti ponudbo gladko odkloni, češ da ni vajen takega dela. Moj sosed je lansko zimo tri take postopaje zjutraj, ko so vstali, povabil v gozd, da bodo pomagali podajati drva iz globokega brezna do ceste. Ponudil jim je dobro kmečko hrano, domačo pijačo, še cigarete, stanovanje in 15 din dnevno. Veste kako so mu odgovorili? »Jedli in pili bi že, cigarete in 15 din bi tudi sprejeli, a drva si pa kar sami nosite iz grabna!«

Mi teh bremen na kmetih ne moremo več vzdržati! Nekaj bo oblast morala storiti. Najbolje bo, da po vzorcu drugih držav brezposelne zbere občina ali banovina v posebne delavske kompanije, katere naj zaposli pri cestah, regulacijah, pri sekanju in spravljaju drv na planinah itd. Naj bodo tam pod strogim nadzorstvom in naj se jim da tudi primerna prehrana ter nekaj plače. Na drug način se ta nadloga ne bo dala odpraviti.

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«. V novo-stari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega, kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi.

To pot je izsek iz Slovenskega gospodarja, 16.10.1940, letnik 74, številka 42.

Vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si.

Besedilo poiskal JeanN

SESTANEK V OŠ TONETA ČUFARJA V LJUBLJANI, 6. 12. 2017 OB 14.00

Prisotni: učenci, strokovni delavki in članica z izkušnjo brezdomstva Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice, šolska psihologinja, študentka pedagogike in mentorica Lea Lenček.

Sestanek smo pričeli s krajšo igrico.

Predstavnici društva Kralji ulice sta nas seznanili, s čim se v društvu ukvarjajo (z brezdomnimi osebami na območju Ljubljane). V društvu izhaja istoimenska revija, ki jo brezdomci prodajajo za zasilni vir zaslužka. Članke v reviji pišejo sami in sami jo tudi urejajo. Revija stane 1 evro. Od tega denarja gre po 50 centov prodajalcu, 50 centov pa morajo prodajalci dati uredništvu revije (stroški papirja, tiskanja ...). Vsak prodajalec revije mora imeti pri sebi izkaznico, s katero se lahko predstavi in dokaže, da je član in dela v dobrobit društva.

Potlej pa smo prisluhnili zgodbi ene izmed naših gostij, Špela, ki je na lastno pest doživela izkušnjo brezdomstva. Slišali smo, kako hitro se življenje lahko obrne na glavo in ni več nikogar, ki bi nam nudil pomoč. V mnogih primerih brezdomcev izobrazba, ki so jo dosegli, nima nobenega pomena. Pomembna bi bila družina in razumevanje. Tega pa v večini primerov med brezdomci ni.

Špela je ena izmed tistih oseb, ki so se uspele pobrati in se vsaj delno rešiti tega življenjskega problema. Na življenje sedaj uspe

Foto: osebni arhiv

gledati brez zasvojenosti, pomaga pri urejanju revije Kralji ulice in piše tudi krajše prispevke.

Na koncu smo ji vsi zaželeli nekaj lepega ter se vsem trem obiskovalkam zahvalili za obisk na naši šoli.

V knjižnici so naše gostje pustile nekaj zanimivih prospektov ter izvodov njihove revije Kralji ulice, ki jih učenci in tudi učitelji ter vsi, ki čas preživljate na šoli, lahko prebirate, preletite, pregledate ...

Učenka OŠ Toneta Čufarja

KREPITEV ZADRUŽNIŠTVA IN NOVI KORAKI SODELOVANJA MED JAVNO UPRAVO IN CIVILNO DRUŽBO

08
KRALJI
ULICE

Društvo Kralji ulice je od Javnega stanovanjskega sklada MOL prejelo v uporabo za 1 EUR mesečno kompleks prostorov v Polju. V prostorih bomo izvajali več programov, namenjenih svojim brezdomnim članom_icam. To potezo sklada navdušeno pozdravljamo in obenem spodbujamo takšno sodelovanje med javno upravo/državo in civilno družbo.

V Sloveniji imamo, glede na seznam nepremičninskega premoženja države, prejetega s strani Ministrstva RS za javno upravo, skoraj 10.000 državnih stavb, od katerih je kar šestina praznih. Skoraj 300.000 m² prostorov propada in izgublja vrednost, namesto da bi se jih namenilo v uporabo za javno dobro. Zakonska podlaga za to že obstaja, in sicer je po **Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti** mogoče nepremičnino dati v brezplačno uporabo, če je to v javnem interesu, osebam javnega prava za opravljanje javnih nalog, nevladnim organizacijam ali socialnim podjetjem.

Sodelovanje med JSS MOL in društvom Kralji ulice je tako primer dobre prakse na tem področju. Del prostorov smo namenili izvajanju programa **Zadruga Stara roba, nova raba**,

kjer se sredstva, zbrana s prodajo rabljenih predmetov, namenijo zaposlovanju in usposabljanju ljudi z izkušnjo brezdomstva.

Prostore smo z združenimi močmi obnovili in v decembru slovesno na stežaj odprli vrata. En del, tako imenovana dnevna soba, je namenjen skupnostnemu druženju in tudi prodaji rabljenih predmetov po simboličnih cenah. V sosednjem skladišču pa bomo še naprej trikrat tedensko prirejali skladiščne razprodaje, načrtujemo pa tudi obnavljanje starega pohištva.

Vabljeni v Studenec 41, obratujemo vsak tor., sre., čet. med 11.00 in 16.00.

Luna J. Šribar

Foto: JeanN

Na otvoritve je prišel tudi naš dolgoletni podpornik Jaka Prijatelj (Starinarnica Camiola antika).

Foto: Luna

Tabla vodi do nas. Oblikovale mojstrice iz Društva Smetumet.

Foto: Šimen Zupancič

Del koliktiva zadruga ni bil dolgo pred praznimi policami.

Foto: Jaka Prijatelj

Bolj udobno kot doma.

TATU ZGODBA

Po verovanju severnoameriških Indijancev puščica pomeni zaščito in obrambo. Puščici označujeta tudi silo, gibanje, moč in smer potovanja. Sam sem ju združil z vizualnim jezikom geometrije, ki po alkemičnem verovanju netradicionalno pristopa k potovanju, raziskovanju šamanizma, duhovnosti, pečatom ter mitskim, okultnim in ezoteričnim skrivnostim.

JN

Foto: osebni arhiv

09
KRALJI
ULICE

SENCA

Pišem se Senčar. Prijateljica mi je rekla, da bi se morala Sončar - glede na značaj in nasmeh.

Poleti iščem senco, sedimo pod senčniki. Ni prijetno pod senco pozimi, ko je hladno. Pod drevesi je dosti sence.

Kot otrok sem se bala senc v spalnici ponoči. Bojazljivemu pravijo, da se še svoje sence boji.

Ko hodim, je senca pred menoj, včasih pa je za menoj. Skače s ceste na zid, okoli mene, pred mano. V senci so vidni obrisi moje postave. Ustrašim se in pomislim, če senca res prikazuje mojo postavo.

Misli mi poletijo v čas, ko sem stopala po modni pisti. Reflektorji so name bolščali iz vseh strani, tako da ni bilo nobene sence. Počutila sem se prijetno. Pozabila sem na vse stvari, osredotočila sem se le na tok dogodkov. Ko so luči ugasnile, je bilo videti veliko senc. Na moje veselje pa je bilo zakulisje bolj temačno, tako da sence niso bile tako vidne. Na odru, kjer ni bilo senc, sem se počutila odlično. Tudi sedaj, če na pločniku zaprem oči in ne vidim senc, se počutim dobro.

Ta nevidna senca, ki mi je preprečila nadaljevanje moje poti stopanja po modnih pistah, nastopanja v oddaji Poglej in zadeni, sodelovanja na izborih lepotnih tekmovanj, je bila bolezen.

V obdobju, ko sem doživljala prve uspehe v mladosti, se je v meni pojavila senca bolezni. Ta senca me je iz svetlobe žarometov potisnila v senco.

Ta senca me je spremljala doma, v šoli, na zabavah ...

Njen vpliv je bil tako močan, da je spremenil moje življenje. V bolnicah so mi nekoliko omilili vpliv temnih senc, tako da sedaj lahko živim življenje na soncu.

Vesna Senčar (SVZ Dutovlje - DE Sežana)

MINISTRICA GA. ANJA KOPAČ MRAK NA OBISKU PRI KRALJIH ULICE

010
KRALJI
ULICE

Foto: JeanN

Foto: JeanN

Tik pred skokom v leto 2018 nas je obiskala ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Obisk je potekal v sproščeni oziroma neformalni atmosferi, brez odvečnega medijskega pompa in kamer. Tako smo se lahko prepustili predvsem delovnim nalogam in brainstormingu. Sprehodili smo se skozi programe tekočega leta, nekaj časa pa smo namenili tudi idejam za prihodnost. Obisk se je končal v duhu dobrega sodelovanja med vladnim in nevladnim resorjem.

JeanN

Foto: JeanN

Foto: JeanN

Foto: JeanN

Foto: JeanN

Foto: JeanN

KOLES CESTE

KOLE S CESTE

KOLESC ESTE (BITI)

JAZ BREZ!

Lucija Beguš

NEK CESTNIH AJ

STOJNICA (DELOŽACIJA!)

V petek (08.12. in 15.12.) smo preko Kraljev ulice postavili stojnico, kjer smo se trudili in pobirali denar za družine, ki jim grozi deložacija. Te družine so bile izbrane na podlagi tega, da se sedaj trudijo slediti tekočemu mesecu, ampak jim to le stežka uspeva, saj morajo poravnati položnice tudi za nazaj. Za te družine se je odločil tudi stanovanjski sklad in jim s tem omogočil, da se izognejo deložaciji. A poravnati morajo vsaj delne dolgove. Tako smo se Kralji ulice odločili, da jim pomagamo. Ogromno je mam samohranilk, z več kot po dvema otrokoma, ter večjih družin, tudi s po petimi otroci, ki se enostavno ne morajo postaviti na lastne noge. Moram povedati, da smo se kljub dežju, ki nas je veselo močil vseh šest ur, zelo potrudili. Upam, da bomo z akcijo nadaljevali in imeli takrat več sreče z vremenom. Najtežje je bilo pridobiti ljudi, da vsaj za minuto prisluhnejo, saj se je zaradi dežja vsem mudilo. A ko nam je to uspelo, so vsi pomagali, kolikor so lahko. Prisluhnilo je tudi nekaj tujcev, saj smo bili delavci kar dobro jezično podkovani. Res škoda za dež! Hvala vsem dobrotnikom.

Vanja Kurbus

TEŽAVE NA PRODAJNIH MESTIH

Žalosten sem! ... Žalosten in razočaran. Ugotovil sem namreč, da tudi med nami kralji in kraljicami ulice obstajata nevoščljivost in borba za vsakdanji kruh. Tokrat vam želim opisati borbo za teritorij. Sam sem mnenja, da je Ljubljana oz. center Ljubljane dovolj velik prostor, sploh pa ima dovolj prostorčkov, kjer lahko prodajaš časopis! Sem razumen, ljudje smo pač takšni, da ko enkrat najdemo mesto, kjer smo morda imeli dober zaslužek s prodajo časopisa ali pa nismo bili pregnani s strani ostalih prodajalcev, ki hodijo mimo, si ta prostor v svoji glavi označimo kot svoj prostor. Problem nastane, kadar ta isti prostor najde tudi kateri drugi ambiciozni kralj in namesto da bi si prostor delila, se raje skregava ter pregovarjava: Kdo je prvi prišel? Kdo ima večjo pravico do »delovnega mesta« in strank? Med tem, ko se midva prerekava, mimo naju hodi veliko potencialnih kupcev, a se midva zaradi svojih problemov ne

zmeniva za njih. Vse skupaj bi se lahko končalo s pretepom in vpitjem, kar bi lahko osramotilo naše društvo. No, sam imam rajši celo kožo in ponos.

V glavi se mi je prižgala lučka, da s takšnim načinom ne bom nič kaj več zaslužil, zato raje ohranim celo kožo in nekoliko strgañ poñoš ter odidem na drugo stran ulice.

Tolažilo me je le dejstvo, da se na mojem pasu sveti pripeta uradna kartica prodajalca časopisa, Kraljev ulice. Ali so ljudje raje zavili k meni kot k sosedu, ki kartice ni imel, tega vam ne znam povedati. Vem pa, da bi lahko na koncu delovnega dne imela večji zaslužek, če ne bi večine časa porabila za prerekanje.

Nauk.

Vedno se bom potrudil, da se diplomatsko dogovorim s svojimi sotrpini, v kolikor bi prišlo do nesporazumov! Kajti če si bomo sami metali polena pod noge in če mi ne bomo držali skupaj, KDO PA POTEM BOI?

Povzetek intervjuja z Lovrom je pripravila Psiha

VESELI DECEMBER

Veseli december. Ljudje se veselijo, nakupujejo, posedajo po mestu in pijejo kuhano vino. Miklavž, Božiček, obdarovanje med družinskimi člani, družinska kosila, božične večerje, službene zabave ... Ni, da ni!

Kot ponavadi sem se sredi decembra znašel na cesti. Brez tople obleke, brez prijateljev, brez družine ... In seveda brez denarja. Že tretje leto zapored. Kako mi to uspe? Vedno sredi zime. Že tretje leto zapored sem ostal na cesti sredi največjega mraza. Sedim na Kraljih, jokam in razmišljam, da bi se vrgel pod vlak. Vse se zdi tako črno – kam zdaj? Kako naprej? Kaj naj naredim?

Socialne delavke na Kraljih so res super. Kadar koli se znajdem v taki situaciji, so mi pripravljene stati ob strani. Eni izmed njih pošljem SMS: »Prosim, pomagaj, ne vem, kaj naj naredim. Popolnoma sem izgubljen, ne vidim rešitve ...«

Čez 2 minuti pride odgovor: »Počakaj pred vrati, pridem takoj.« Izven delovnega časa me povabi v sejno sobo in se pogovarja z menoj. Takoj mi je lažje. Po dolgem času imam občutek, da me nekdo posluša. Dogovoriva se, da bova za čez praznike poiskala prenočišče, za naprej pa neko poceni sobo, vsaj kot začasno rešitev. Usedeva se za računalnik in kličeva. Pripravljena me je prenašati, kljub temu da smrdim po alkoholu in se obnašam kot razvajan otrok. Najdeva prenočišče za tisti dan in nato še poceni sobo, v kateri sem zdaj nastanjen. Praznike sem tako preživel v poceni hostlih, ampak moram reči, da sploh ni bilo tako slabo. Spoznal sem ogromno zanimivih ljudi, turistov z vseh koncev sveta. Še zlasti mi bo v spominu ostal mladi par iz Japonske. Skupaj smo si skuhalo kosilo in se pogovarjali. Brez sramu sem jima potožil o svojih težavah. Pokazal sem jima tudi ozeblino na rokah in žgoreno sta me gledala. Odšla sta na ogled mesta, jaz pa sem bral knjigo. Zvečer sta se vrnila v dnevni prostor hostla z veliko vrečo. Stopila sta do mene, mi voščila srečno 2018 in mi v roke potisnila velik zavoj. Debelo sem pogledal. »Open it!« (Odpril) sta rekla. Odvijem zavoj. Nova bunda in rokavice! »To keep you warm in the future!« (Da te bo grela!) Nisem mogel verjeti. Spomnila sta se name in mi na eni izmed stojnic kupila topla oblačila. »Try it on!« (Pomeri jo!) Nadenem bundo. Odlično mi pristoji. Res neverjetno lepa gesta.

Sedaj sem nastanjen v poceni sobi v centru Ljubljane. Ni luksuz, je pa toplo. Tudi postelja je mehka. Ko si enkrat na česti, ti to pomeni vse na svetu. Od tukaj dalje gradim svoje življenje naprej. Vesel sem, da so prazniki mimo, in hvaležen Sohi in Kimu za obleko ter predvsem socialni delavki Ineš s Kraljev ulice, ker mi vedno stoji ob strani, kadar sem v slabi koži.

Beno

TOPLO

V društvo Kralji ulice prihajam že dolgo. Z rednimi obiskovalci sem vzpostavila prav poseben odnos. V teh mrzlih zimskih dneh je bilo vzdušje prav prijetno občutiti. Tako sem nekega mrzlega dne doživela še posebej toplo izkušnjo, ko je nepričakovano do mene stopila urejena gospa. Prinesla mi je termovko z vročim čajem in kos doma spečene potice, me toplo objela in mi zaželela vse najboljše za prihajajoče leto. Ta tako topla in iskrena gesta mi je polepšala še tako mrzel in žalosten dan. Iskrena hvala za prijetno pozornost ☺.

Špela Blatnik

ANEKDOTE IZ PRODAJE

ZAHVALA IZ SRCA

Zahvalila bi se vsem ljudem in zvestim kupcem, da me niso pozabili, pa čeprav nisem več tako pogosto v podhodu Kompassa, ker me tisti preprih ubija. Bravo in hvala dobrim dušam, da nikoli ne pozabite, kako vas jaz cenim, saj vem, kako težko si je v današnjem času odtrgati vsaj nekaj malega denarja. Zato jaz pravim iz centa na cent palača ... pri meni pa hrana. Hvala vsem tistim ljudem, ki cenijo tudi nas, saj smo si različni kot dan in noč, zato vas prosim, da nas ne mečete v isti koš.

Vanja (št. 578)

10 ZA CENT

Med prodajo časopisa Kralji ulice se nam dogaja mnogo stvari; nekatere so dobre, druge spet ne, nekatere so smešne, druge spet ne!

Med prednovoletno nakupovalno mrzlico sem doživela, da rek »V vsaki stvari je nekaj dobrega!« drži.

Ravno sem prišla na svoje delovno mesto, si pripravljala časopise, ko je mimo prišel gospod, ki ga je želel kupiti. Dal mi je dva evra, vzel izvod časopisa in želel, da mu vrnem evro. Začela sem šteti drobiž, ki sem ga imela pri sebi, in nanoslo je 98 centov. Seveda mu ni bilo prav, tudi meni ne, a ravno sem pričela z delom, kar sem gospodu tudi prijazno razložila. Med

pogovorom sem mu vrnila dva evra, vzel mi je 98 centov ter časopis. Medtem je pri vratih trgovine stala gospa in poslušala najin pogovor. Mirno je iz torbice vzela denarnico, iz nje potegnila 20 evrov in mi jih stisnila v roko, zaželela vse dobro in dejala: »10 evrov za cent!«

Nina

RELATIVNO STALIŠČE

Pred Cityparkom sem prodajal Kralje ulice, ko je mimo prineslo zakonca srednjih let. Bila sta zelo elegantno oblečena oziroma ugledne drže. »Kupite KU,« jima navržem. Gospa odvrne: »Ne, hvala, ne bom kupila.« Mož doda: »Jaz bi jih kupil.« Vzame denarnico iz žepa, jih plača in doda: »Bom malce bistril možgane, da me demenca ne ujame.« Rečem mu: »Saj ste mlad, kakšna demenca neki?« Odvrne: »Moja žena ni enakih misli. Pravi, da sem star.« Dodam še: »Najbrž na to gleda s svojega relativnega stališča!?« In vsi skupaj se glasno nasmejimo.

Izbrisanije Apartidović #684

ZAHVALA

Ljudje so dobrodušni celo leto, konec leta pa še bolj. Res sem začutila, da me imajo ljudje tam radi, in če kakšen dan »prešpicam«, mi povedo, da so me pogrešali. Če se kdo drug znajde na mojem mestu, vprašajo zame in povedo, da oni kupujejo časopis od mene! Vedno, ko sem tam, se ustavi veliko »mojih dam«, z vsako malo pokramljam, celo zaupajo mi svoje težave! Zato bi se rada zavalila vsem vam na Parmovi ulici, ki mi pomagate, še posebej pa mojima dragima gospema, ge. Anči in ge. Bredi! Hvala in srečno vsem v prihajajočem letu 2018 in se vidimo na Parmovi.

Nina

CESTNA

Velikokrat mi je prodaja časopisa – lahko bi rekla – kot honorarno delo ali celo nekajurna služba. Navadila sem se tudi »špikanja« in neokusnih pripomb, kar se itak dogaja pri vsakem delu. Večkrat dobim še kakšen evro več, kot stane časopis. Ob vprašanju, če je v reviji kaj dobrega za prebrati, jim odgovorim: »Seveda se poleg žalostnih zgodb najde še kaj drugega zanimivega, od intervjujev znanih osebnosti, križank, fotografij, risb ter pesmi.« Sigurno se bom še naprej trudila s takšnimi novitetami, humoreskami itd. Prodaje se poleg brezdomcev loti marsikdo, ki pač rad dela ter zasluži, obstaja pa tudi možnost redne zaposlitve prodajalca cestnega časopisa. Marsikateremu brezdomcu je to finančna pomoč, ki mu pride zelo prav.

Sonata

Dogodki:

LABIRINT SKRITIH SO(D)B

V prvem tednu leta 2018 je bila v avli Pedagoške fakultete v Ljubljani javnosti dostopna interaktivna postavitve z naslovom »Labirint skritih so(d)b«. To je bila kar impresivno velika in kompleksna struktura 10 prostorov, ki so predstavljali različne življenjske situacije 20-letnega dekleta. To so pravzaprav razpota oz. krizne situacije, v katerih se mora oseba odločiti za eno od dveh rešitev, ki so nakazane z dvoje vrat, od katerih vsaka vodijo v naslednjo sobo, kjer se pokažejo posledice prej sprejete odločitve. Nova situacija zahteva novo odločanje, ki pelje obiskovalca_ko naprej skozi sobe. Navodila zahtevajo od obiskovalca_ke, da se vživi v kožo tega dekleta, v vsaki sobi sprejme neko odločitev in izbere ena od dveh vrat, skozi katera potuje naprej. Labirint tematizira problematiko (skritega) brezdromstva in prostitucije oziroma spolnega dela. Labirint so si zamislili in ga postavili študentke in študent socialne pedagogike Sara Kočar, Špela Pogačnik, Larisa Korva, Ana Varjačič, Matej Žalig, Lea Dolinar, Karin Janežič, Katja Prebil in Zala Rejc pod mentorstvom Mateja Sandeta. Po otvoritvi smo se z ekipo takole pogovarjali:

Kaj je bil vaš namen s postavitvijo labirinta? Za kakšne skrite sodbe gre?

Namen projekta »Labirint skritih so(d)b« sta ozaveščanje o obrobni družbenih skupinah in razbijanje predsodkov. V družbi prevladuje misel, da je vsak posameznik_ica sam_a odgovoren_ na za svoje življenje, za svoj položaj v družbi, in če ta življenjska pot odstopa od pričakovanja, posameznika_ico obsojamo. Velikokrat pa obrobne skupine preprosto ignoriramo, živimo svoje življenje, kot da ne obstajajo. Obiskovalce_ke bi radi seznanili, da se tudi v Sloveniji srečujemo z obrobni skupinami in da nimajo vsi posamezniki_ice enakih možnosti v življenju. Včasih morajo ljudje izbirati med samimi slabimi odločitvami, saj nimajo druge izbire. V labirintu skritih so(d)b se udeleženci_nke odločajo med različnimi življenjskimi odločitvami, nobena od njih pa ni lahka.

Foto: osebni arhiv avtoric Labirinta

Kako ste prišli do ideje labirinta in kakšne so bile glavne dileme/izzivi ob njegovem oblikovanju in postavljanju?

Pri predmetu Neprofitni management na področju socialne pedagogike smo imeli nalogo, da izpeljemo projekt, ki je socialnopedagoško obarvan. Želeli smo narediti nekaj, kar bi dejansko bilo na nek način koristno. In v procesu raziskovanja na tem področju smo ugotovili, da pravzaprav srednješolci_ke o temah, ki zadevajo posameznike_ice na robu družbe, ne vedo veliko oz. da še vedno obstaja mišljenje, da si te osebe same izberejo takšen način življenja. Tako smo želeli obiskovalca_ke našega labirinta opomniti, da se to pravzaprav lahko zgodi

Pred tabo je kratek opis osebe v katero se skušaj čim bolj vživeti. Tekom labirinta se boš soočal/a z različnimi možnostmi, ki bodo ustvarjale tvojo zgodbo. Vsaka odločitev, ki jo boš sprejel/a, te bo popeljala skozi vrata in v sobo, v kateri se boš soočil/a z nadaljnjim potekom življenja na podlagi tvoje izbire.

Predstavljaš si, da si dekle staro 20 let. Letos si se vpisala na fakulteto.

Živela si z mamo, očetom in dvema bratoma. Doma si se v redu razumela, dokler nisi spoznala fanta, katerega domači niso odobraval, saj je star 43 let in še nikoli ni imel resne službe. Zaradi tega si se preselila k njemu. Po enem letu skupnega življenja sta se skregala in sta šla narazen. Domov se ne želiš vrniti, ker ste izgubili stike in med tem časom niso starši pokazali nobenega zanimanja za tebe. Začasno te k sebi sprejme prijateljica, ki živi s fantom, vendar več kot en teden ne moreš ostati pri njej.

Sedaj si stara 21 let, prvi letnik faksa si uspešno zaključila. Ostala si brez stanovanja, kaj boš storila sedaj?

Foto: osebni arhiv avtoric Labirinta

vsakemu izmed nas. Na tej točki pa smo se srečali z največjim izzivom, in sicer, kako labirint izpeljati na način, da bo obiskovalec_ka dobil_a občutek, kako tanka je meja med življenjem, ki ga živi večina, in življenjem prikrajšanih posameznikov_ice.

V labirintu je ena od glavnih aktivnosti obiskovalca_ke, da sprejme odločitve, kako naprej v kriznih situacijah. Kakšno je vaše mnenje o tem, kar ljudje pogosto rečejo, da je brezdromstvo ali prostitucija plod svobodnih odločitev posameznika_ice?

Ja, večkrat slišimo, češ da je vsak posameznik_ica odgovoren za svoja dejanja in posledično tudi za to, v kakšni situaciji se znajde v življenju. Vendar pa pozabljamo, da imamo posamezniki_ice med seboj drugačne izhodiščne točke, drugačne možnosti in da težko sodimo nekoga, če se nismo znašli v njegovi koži. Prav tako pa pozabljamo, da v pasteh življenja kaj hitro lahko pristanemo na taki točki, da si nikoli ne bi mislili, da je to mogoče. In tukaj se skriva del našega sporočila.

Foto: osebni arhiv avtoric Labirinta

Dobil sem občutek, da je labirint tako zastavljen, da človek po eni ali drugi poti vedno pristane v zaporu. In nobeden od izhodov iz labirinta ni prav srečen; kot da ni »happy end«. Zakaj ste ga oblikovali_e tako (črno)?

Naš namen ni bil holivudski film s happy endingom, saj se zavedamo, da nima vsak posameznik_ica v svojem življenju srečnega konca. Predvsem pa je poudarek na poti, ki jo posameznik_ica prehodi – tako vidimo širšo sliko in ne samo konca, ki je nesrečen. S širšim vpogledom se tako lahko znebimo sodb, ki bi jih sicer ustvarili samo s pogledom na

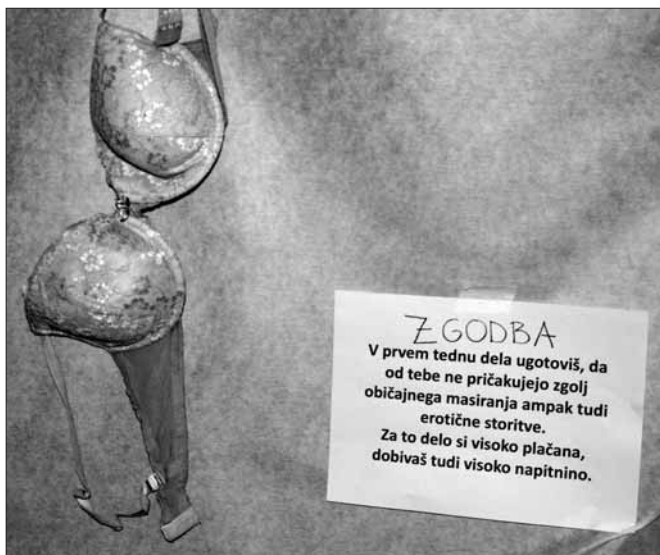

Foto: osebni arhiv avtoric Labirinta

končno stanje. Ni nujno, da si v zaporu, ker si zloben in hudoben in ne vem še kaj vse ... Morda pač nisi imel druge možnosti s primesjo nesrečnih naključij.

V nekem trenutku sem opazil, da ima spolno delo nekatere prednosti in dobre strani, ki jih običajno, konvencionalno delo nima. Bi se s tako oceno strinjali, in če DA, kako si to razlagate?

Seveda ima tudi spolno delo svoje pozitivne lastnosti. Spolne delavke in spolni delavci, ki delajo samostojno, si lahko sami prilagajajo urnik dela, izbirajo stranke, ki jim ustrezajo, in v tem še neizmerno uživajo ter ustvarjajo užitke tudi drugim. Kar predstavlja veliko mero svobodne izbire, ki je v večini drugih služb na žalost ni.

Videl sem, da labirint odlično ponazarja logiko počasnega in postopnega padanja v kariero brezdomca_mke ali spolne delavke. Vidite kake možnosti preprečevanja ali zaustavitve tega padanja?

Seveda obstajajo načini preprečitve, ampak mislimo, da je vsak izid odvisen od življenjske pozicije posameznika_ice. Nekateri se hitreje kot drugi vdajo v usodo in spet drugi imajo bolj spodbudno socialno mrežo kot ostali. Vsekakor pa sta poleg življenjske sreče in pozitivne socialne mreže najboljša varovalna dejavnika posameznikova_ina metarefleksivna pozicija ter zavedanje lastne vrednosti in večna borba zanjo. Če je treba tudi s pomočjo strokovnjakov_inj ali nevladnih organizacij. Kolektivni boj v začetnih fazah še lahko obrodi sadove, zato se nikoli ne smemo bati obrniti po pomoč.

Po izhodu iz labirinta ste z mnogimi obiskovalci_lkami spregovorili nekaj besed. Koliko je bilo obiskovalcev_lk prvi dan in kakšni so bili njihovi vtisi? Imate morda kako zanimivo opažanje o vedenju obiskovalcev_lk labirinta?

Prvi dan, ko smo bili tam tudi sami prisotni med 9.30 in 14.00, je labirint obiskalo okoli 150 dijakov_inj, študentov_tk in nekaj profesorjev_ic Pedagoške fakultete. Z vsakim, ki je vstopil v labirint, smo se skušali na koncu pogovoriti, jih vprašati po njihovih vtisih. Odzivi so bili zelo pozitivni, obiskovalci_lke so bili navdušeni_e nad idejo. Marsikdo se je nad zgodbo zamislil in ugotovil, da se to res lahko vsakemu zgodi, da te do »takega« življenja lahko pripelje splet okoliščin. Ena izmed obiskovalk se je tudi z zgodbo povsem poistovetila. Marsikateri obiskovalec_lka ni želel_a zapustiti labirinta, zato so se ob izhodu obrnili in nadaljevali z raziskovanjem. Tako smo slišali razne komentarje, kot so »Še hočem!« ali »A ti hočeš že ven?«. Predvsem dijaki_inje so bili ob raziskovanju labirinta glasni, smejali so se in niso skrivali navdušenja. Pa tudi kakšen kondom kot rekvizit je izginil.

Imate za konec še kako sporočilo?

Želeli_e bi se zahvaliti Zavodu Bob za ves potreben material za postavitev labirinta in vsem osebam, ki so pripomogle k uspešni izvedbi našega projekta.

Intervju pripravil: Bojan Dekleva

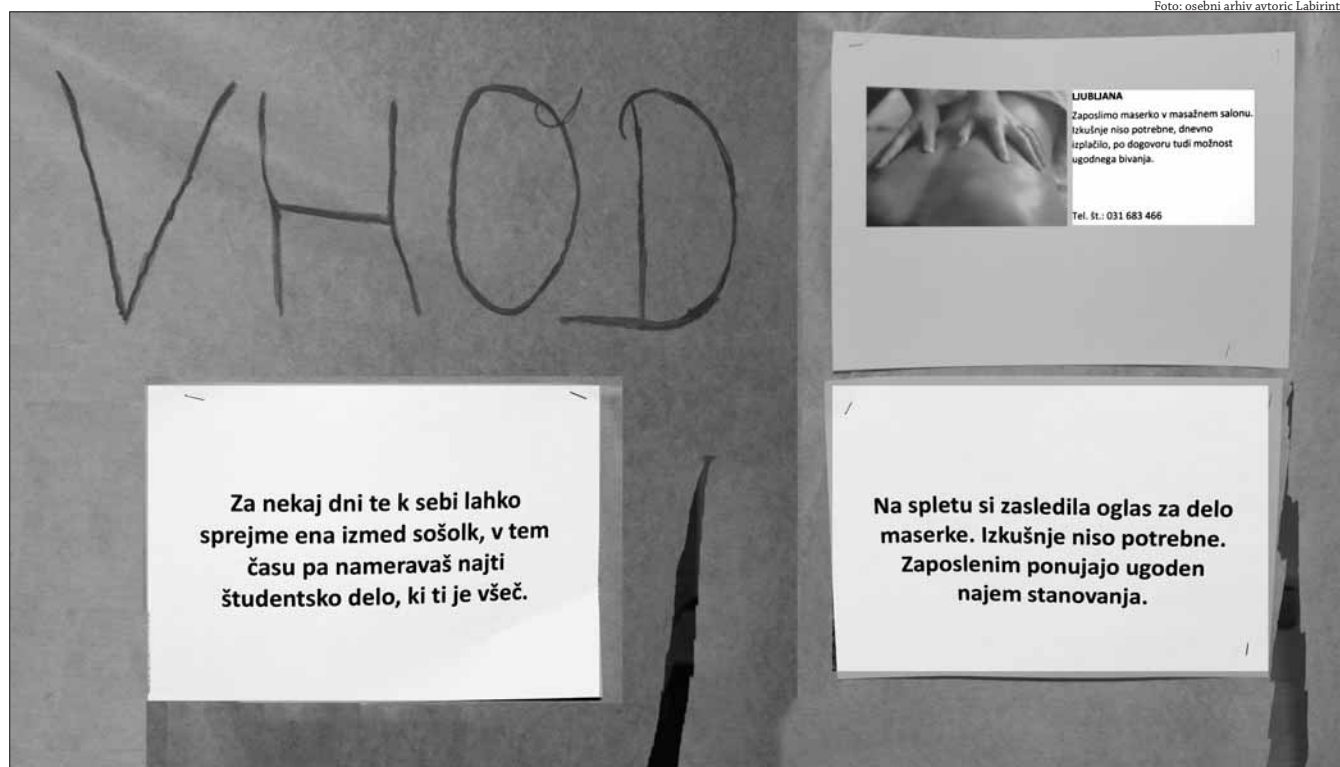

Foto: osebni arhiv avtoric Labirinta

Opodpiram - TINA KOŠIR

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

V življenju me poganjata radovednost in navdih. Že od malega. Zato sem zgodaj vzljubila knjige, ker je v njih pisalo toliko zanimivih reči. Še danes so moje najljubše okno v svet. Za vsakim zato poiskati nov zakaj – tako duh ostane iskrov in odprt.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdorstvo, brezdor.

»Prvi bodo zadnji in zadnji bodo prvi,« kot piše v Svetem pismu.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdorstva? Kdaj si prvič srečala nekoga, ki ni imel »dora«, ali pa vsaj pomislila na to, kdo so pravzaprav brezdor.

Vzgojili so me tako, da je treba spoštovati dostojanstvo vsakega človeka. Pa tudi: ne sodi, kajti nikoli ne veš, kakšno zgodbo kdo nosi. Prvih srečanj z brezdorci se ne spomnim, mislim, da jih je nekaj dneve preživljalo na klopcah blizu vrtca. Moja babica je vedno skrbelo, ali jih zebe.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdor.

Potrošniška družba stremi k temu, da bi vse, kar ne ustreza podobi »dobrega življenja«, kot jo slikajo oglasna sporočila, umaknili iz vidnega polja. Brezdorci, revni, stari, bolni ... pa neprivlačni, neuspešni, ne dovolj lepo oblečeni, premalo produktivni in učinkoviti ... vse več nas je, ki nismo dobrodošli v tako nastajajočem krasnem novem svetu. A ta zlagani prazni svet, ki ga ustvarja pohlep, je brez življenja, brez duše, brez duha, zato nikomur ne more nuditi toplega zavetja resničnega doma – tudi tistim, ki ga na videz uspešno obvladujejo, ne. Žal je to smer, v katero tudi slovenska družba še kar naprej slepo drvi. A v njej vendarle živi tudi veliko srčnih, velikodušnih ljudi.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Časopis kupujem, vsakič kje drugje in od koga drugega.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Z veseljem! To je časopis z dušo. Nepolikano in iskreno, pristno. Ne samo temno, tudi iskro, duhovito.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Že sam časopis se mi zdi sijajna reč. Da bi se bolje informirala, kaj vse se pod okriljem Kraljev ulice dandanes dogaja, sem pokukala še na vašo spletno stran in lahko rečem samo: Kapo dol!

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Mislim, da me je v komentar odneslo že pod točko 4 ...

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Nisem človek, ki bi se rad spopadal in bojeval. Celo z

Foto: Taja Košir Popović

okolščinami ne. Raje kot metafore boja imam prisposobe ustvarjanja. Še rajši pa soustvarjanja. Verjamem, da je bolje prižgati luč, pa naj bo še tako nezatna, kot preklinjati temo. Svet soustvarjamo tudi – ali celo predvsem – z drobnimi, nevidnimi dejanji.

Bi izpostavila kaj takega, kar smo nehote izpustili?

Pred časom sem brala o veliki revščini med akademskimi prekarnimi delavci v ZDA. Ker odplačujejo visoke dolgeve za šolanje, za naporno in zahtevno delo na univerzah pa so mizerno plačani, so nekateri dobesedno brezdor in živijo v avtu. Prekarno zaposlena predavateljica je pripovedovala, kako je debata med seminarjem slučajno nanese na brezdorstvo in nekateri študenti so bili zelo glasni, češ brezdorci so le tisti, ki so leni in nočejo delati. Osupli so obmolknili, ko jim je priznala, kar je sicer skrbno skrivala – da je z doktoratom, številnimi objavami in dvanajsturnim delovnikom ... brezdorka.

Moto?

»Tvoje je samo tisto, česar ne moreš izgubiti v brodolomu.« (Sufijski rek)

Intervju pripravila MG

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

LJUBI, NE LJUBI ...

biba.koper@gmail.com

Februar. Kulturni dan. Prešeren in neuslišana ljubezen. »Ljubezen je družbeni konstrukt,« rada reče »indejanka« dr. Zadelova. V popolnosti se strinjam s to izjavo, saj nas od vsepovsod zasipajo s sporočili, da moramo nujno srečati svojo veliko ljubezen, ki bo trajala najmanj celo življenje in mora biti vsaj taka, če ne še boljša, kot bi jo vzeli iz hollywoodskega filma ali romana. Samski se tako počutijo še bolj odrinjene, depresivne, verjamejo, da je z njimi nekaj hudo narobe, nujno potrebujejo partnerja ob sebi, saj imajo v očeh družbe le v tem primeru veljavo, so dobesedno žrtve okolice in družine, ki od njih zahteva poroko, otroke, vnuke ...

Seznam nima konca. Lepo je imeti ob sebi nekoga, ki te ima rad in je tvoj sopotnik na avtocesti življenja, vendar pretirano romantiziranje in ogromna pričakovanja, kako naj bi tak odnos izgledal, pa žal vodijo v zaščitno ograjo. Tu se kaj hitro potem znajde tudi cel seznam pogojev, ki jih je treba izpolnjevati, če si mislimo prislužiti ljubezen iz bajke. Sami po sebi namreč nismo dovolj dobri; moramo izgledati, kot izgledajo modeli, uporabljali naj bi prav določene izdelke za osebno higieno in vsakodnevno »maškaranje«, le točno določen model telefona je dovolj dober, avtomobil ni zgolj prevozno sredstvo, ki ima jasno nalogo, da nas pripelje od točke A do točke B, biti moramo tudi skrajno ambiciozni in se pri tem ne ozirati na komolce, ki jih potiskamo soljudem pod rebra, ego je naš edini duhovni vodja, če že izstopamo, naj bo to, ker počnemo, nekaj, kar je na meji idiotizma, saj so pamet, inteligenca, samozavest, samozadostnost, drugačno razmišljanje, nagnjenost h kritičnosti, ukvarjanje s kulturo, potreba po svobodi izražanja enostavno zadeve, ki se jih težje tolerira in sprejema.

Z ljubeznijo kot tako seveda ni nič narobe, le jasno moramo vedeti, da ta lahko pride in gre in da obstaja ogromna možnost, da svoje ljubezni iz »Beležnice« pač nikoli ne bomo srečali. Tako kot prijatelji, sosedi, sodelavci, soolci tudi partnerji vstopijo v naše življenje za določen čas in potem se naše poti razidejo. Redko se zgodi, da neka oseba pride in ostane z nami do smrti. Še redkeje se zgodi, da se v srednji šoli zaljubimo in z isto osebo ostanemo do bridkega konca. In vse variante so okej. Samo zavedanje in sprejemanje »podeljenih nam kart« je ključno. Velikokrat ob pogovorih zasledim neke miselne vzorce, ki so bili ljudem

dobesedno vžgani v možgane. Nedoseganja previsokih ciljev in standardov pa negativno vpliva na njihov vsakdan.

Ko je govora o ljubezni, se ne da izogniti tudi spolnosti. No, tu pa nastane še cel kup težav. Spolnost in odnos do nje sta se v zadnjih desetletjih drastično spremenila. Mediji bombardirajo s sporočili, kako naj bi spolnost izgledala, kaj vse lahko počnemo, česa ne, kaj si želijo moški, kaj ženske, kaj določena »tehnika« pri seksu pomeni, katera poza je prava ... Bučke. Ki pa žal ponovno gnijejo na polički naše samozavesti. Začarani krog se ponovi. Nezmožnost enakega obnašanja in početja ljudi spravlja v slabo voljo, dvom v samega sebe, zvezo, partnerja ...

Ljubezen boli. Na več načinov. Ni neko stanje, ki zagotavlja popolno srečo. Težava je tudi, ker ljudje v večini mešajo ljubezen in zaljubljenost. Zaljubljenost je prelep občutek, vendar ima svoj rok trajanja, in ta ni prav pretirano dolg. Ko zaljubljenost pojenja, se prične pravo delo, tu naj bi glavno vlogo prevzela ljubezen, če želimo ohraniti odnos seveda. Nič ni vklesano v kamen in seveda obstajajo variacije, vsi tudi poznamo tisto »izjema potrjuje pravilo«, a v večini primerov zadeve potekajo v nekakšnem smiselnem vrstnem redu. Nekdo bo zaradi ljubezni in medsebojnega spoštovanja zamižal na eno oko in ostal v zvezi, v kateri denimo ni nikdar prav zadovoljen na spolnem področju. Spet drugi se bo odrekel še tako dobri povezavi z določeno osebo, ker je zanj segment seksa pomembnejši kot vse drugo. Ljudje smo si pač različni, ravno zato je neumno pričakovati, da bi vsiljena pravila igre veljala kar vseprek. Poiščite si svoj lasten odnos do ljubezni. Poskusite si obkljukati, katere stvari so za vas osebno pomembne pri partnerskem odnosu. Nikar ne pričakujte, da boste ob pogledu na nekoga v istem trenutku vedeli »to je to« in pogled na to osebo se bo zamaknil v počasni posnetek. Če se vam to dejansko zgodi, super. Privoščim. Ne sme pa to obveljati kot nekakšno pravilo, ki sicer zbije možnosti na ničlo. Vedeti je treba tudi, da za veljavo v svojem svetu ne potrebujete nikogar »pod mus«. Prijatelji in partnerji so več kot dobrodošla obogatitev našega obstoja in, ja, brez njih zna biti življenje dolgočasno ali osamljeno. Nikakor pa nas to ne sme definirati. Ogromno ljudi vztraja v slabih odnosih zaradi strahu pred osamljenostjo ali pa v odnosu, kjer poteka ljubezen enosmerno. Napaka. Da ni večje.

Davor Marovt

Veliko veliko raje sama stopam skozi dan. Lahko sem fizično sama, osamljenost pa je stanje duha. Ergo lahko nekaj ukrepam v tej smeri. Občutek osamljenosti nas lahko preveva v množici ljudi in ob toplem telesu partnerja ... Ozavestiti moramo svoja občutenja in se z njimi spopasti na sebi lasten način in nikakor ne pod vplivom »nasvetov« družbe. Ja, hudo je, če se zagledamo v neko osebo in nas ta komajda opazi, kaj šele da bi z nami poglobila odnos. Fatalistično vztrajanje za vsako ceno se žal ne bo izšlo. Vsaj ne na dolgi rok. Nema lokrat se je že zgodilo, da je taka oseba zaznala naklonjenost in jo je izkoristila za eno noč, potem pa kot se ne bi nič zgodilo. Če niste dovolj močni za tako izkušnjo, je bolje za vas, da se je ognete v širokem krogu. Ko vse skupaj zberemo na en kupček, je rezultat sledeč. Ja, ljubezen je lepa. Ja, občutek, ko se zaljubite, je neverjeten. Ja, seks je najverjetneje precej poln užitkov, saj je prisotno globoko čustvo. Pazite le na to, kakšno sliko o teh čustvih in odnosih ste si narisali v glavi. Srce bo, morda nejevoljno, sledilo. Verjetno to pride z leti, pa vendar lahko trdim, da je pretirano romantiziranje ljubezni jalovo početje. Če pa bi se vseeno pripetilo nekaj ekstra posebnega, boste pa pač lepo presenečeni in užitek bo še slajši. Imejte se radi. To je predpogoj, da imate lahko radi druge. Ljubezen je kontradiktorna, neracionalna, nima jasnih pravil, ima moč zdravljenja in enako, če ne še hujšo, moč uničenja. Vse to in še več je ona. Tisti kraj, na katerem vas čaka vaša velika ljubezen, pa morda le ni za prvim ovinkom.

Vaša Biba

Ne vem, če mi bo uspelo biti kulturna, kakor bi se spodobilo, ko besede stečejo svojo pot, jih je včasih brez smisla ustavljati, saj se znotraj tega gostobesednega zapisovanja vseeno zna najti tudi kaj pametnega ali pa kaj takega, s čimer se bo morda še kdo od bralcev strinjal.

Pa smo v mesecu kulture – vsaj tako naj bi bilo. Glede na to, da v začetku meseca obeležujemo – po Wikipediji z uradnim imenom – Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, državni praznik in dela prost dan v Republiki Sloveniji, je to pomemben dan za Slovence, saj se ga kot praznik slovenske kulture praznuje od leta 1945 naprej.

»Spet trte so rodile, prijatli, vince nam sladkó, ki nam oživlja žile, srcé razjásni in oko, ki utopi vse skrbi, v potrlih prsih up budi!« je najbrž eden bolj znanih stihov na slovenskih tleh. Je prva kitica pesmi Zdravljica, po 6. členu ustave, pa tudi besedilo himne Republike Slovenije, za katero se izvaja sedma kitica. Prešerni Slovenci pravzaprav najbolj poznamo prav po tej pesmi in po tem, da smo ga proglasili za največjega slovenskega pesnika, čigar dan smrti opeva kulturo našega naroda. Tudi nagrade po Alfredu Nobelju podeljujejo na obletnico Nobelove smrti, čeprav sem trdno prepričana, da je največji dosežek posameznika vseeno rojstvo in ne smrt.

Če si dovolim globlje razmišljanje, pomislim, da ta naš veliki mož najbrž na več načinov označuje dejstvo, kako (mnogo)kulturni narod smo Slovenci.

Ja, smo. Kulturnih hramov imamo polno – takih pravih, kjer umetniki bolj ali manj zanimivo izražajo vsebino del manjših ali velikih umetniških vrednosti domačih in svetovnih literatov, pa tudi takih, kjer smo umetniki vsak zase in v vsej veličini pokažemo tudi tisto, popolnoma svojo, osebno plat kulture – kulturo pitja.

Pa sem »zaribala«. O čem naj se sedaj razpišem?

O umetniških delih, ki jih ustvarjajo Slovenke in Slovenci? Ali o umetniških izvedbah del, ki jih uprizarjajo različne kulturne mojstrice in kulturni mojstri svojih področij?

Ali o tem drugem – kulturi pitja –, kjer sem nedvomno mnogo bolj doma čisto iz preprostega razloga, ker imam o tem poklicno mnenje kot socialna delavka na področju zasvojenosti od prepovedanih drog, ali pač, čisto po slovensko, če želite – koliko si kdaj dovolim popiti zakonsko dovoljene droge, ker je pač tak dan ali ker mi tako paše. Najbrž niste podvomili, čeprav jaz za hipec sem – kar ne morem iz svoje kože, zato o tem drugem ...

Torej, kaj reči, da se ne ujamem v kakšno brezizhodno past? Bojda je tudi Prešeren »utapljal« svoje skrbi in iskal navdih za svoja dela s pomočjo rujne kapljice. Pa še kakšen drug literarno usmerjen mož tudi. Za ženske ne vem – najbrž tudi zato, ker sem ženska. Pa si ne delam nikakršnih utvar, da ženske ne pijejo/mo. Menda imajo nekatere velike težave s pitjem in ni jih malo, ki pravijo, da je v primerjavi z moškimi odstotek žensk, ki uživa dovoljene in/ali prepovedane droge, nižji, da pa ima večina tistih, ki to počno, večje težave, kako iz začaranega kroga opojnih substanc. Ne zveni ravno najbolj kulturno, kajne? Ampak tako pač je, vsi smo krvavi pod kožo in vsakemu se lahko pripeti omenjeno. Tudi zato, ker je zasvojenost (z alkoholom) opredeljena kot bolezen. Za bolezen pa tako vemo,

Iva

da najbrž ne izbira in da lahko udari kogar koli od nas, običajno, ko je najmanj potrebno – čeprav bolezen ni nikoli potrebna! Naj se vrnem h kulturi pitja.

Najbrž bo treba pri vsakem posamezniku posebej poglobiti sistem, kako piti, kulturno piti, da se ne uvrstimo na seznam tistih, za katere rečemo, da so alkoholiki. Ker smo si različni, je vedno treba pogledati več dejavnikov – od genske nagnjenosti preko vplivov okolja (družina, družba), svojih lastnih značilnosti do tega, katere vrste alkohola sploh pijemo. Čeprav je pri nas pitje alkohola družbeno sprejemljivo, pa se mi zdi čudno prav to, da smo kot družba nekako nagnjeni k uživanju alkohola in do tega strpni, po drugi strani pa imamo do prepovedanih drog in uživalcev le-teh popolno pomanjkanje razumevanja. In kakšna je pravzaprav razlika? Če govorimo o pretiranosti – ni lepo videti ne opitega, kot tudi ne zadrogiranega človeka. Pa vendar ima oseba, ki prekomerno pije, v naši družbi mnogo boljše možnosti kot oseba, ki uporablja prepovedane droge. Zakaj je temu tako, ne vem, me pa to moti, pa ne da bi morale biti razmere slabše za tiste, ki uživajo alkohol, pač pa sem mnjenja, da bi se do kulture uživanja prepovedanih drog tudi že drugače lahko opredelili. Se spet čudno sliši, kajne?

Nesmisel je zanikati nekaj, kar obstaja, je obstajalo in bo obstajalo, pa najsi je to dovoljena ali prepovedana droga. Ne bom se spuščala v odločitve posameznika – kaj bo ta počel s svojim življenjem ali v svojem življenju –, ampak kar koli in kakor koli se bo odločil – predvsem pa po pameti in kulturno!

Žanin

ZA KAJ GRE PRI ČLOVEKOVIH PRAVICAH?

(RAZMIŠLJANJE V NADALJEVANJIH, 5. DEL)

Prezahtevno zgolj za dobronamerne amaterje!

Človekove pravice so multidisciplinarno področje (zahtevajo povezovanje znanj s številnih področij, strok), podobno kot ekologija. Danes na primer delodajalci jemljejo delavca kot zdravega, dokler je sposoben za delo. Zanje je obboleli delavec spet zdrav, takoj ko sname mavec z noge ali ko mu telesna temperatura pade na normalno. Vendar pa je – zanimivo! – že leta 1948 (pred skoraj 70 leti!) Svetovna zdravstvena organizacija postavila svojo prvo definicijo človekovega zdravja, ki je mnogo širša od »delodajalčeve«: zdravje je stanje popolnega telesnega, duševnega in socialnega blagra in ne zgolj odsotnost bolezni ali invalidnosti.

Kasnejše definicije so izraz »stanje« zamenjale z izrazom »dinamično ravnesje«, ker je zdravje nekaj spremenljivega in se mora vedno znova vzpostavljati. Poleg tega ima zdravje številne komponente: družbeno ali socialno, duševno, osebno, čustveno, telesno in duhovno. Za vsako od njih moramo stalno skrbeti, če želimo biti zdravi, seveda pa nas mora pri tem podpirati tudi naše okolje ali nas vsaj preveč ne ovirati. Kršenje številnih človekovih pravic nas tako ropa tudi našega zdravja. (Opomba: definicijo zdravja sem povzel iz revije Vita, letnik 2001.)

Ampak takšnih stvari nas nikjer ne učijo, in tudi če jih kje zasledimo, nam jih nihče ne pomaga povezati z življenjsko prakso, z realnostjo svojega vsakdana. Danes nam je omogočen udoben dostop do ogromnega števila informacij, ampak za najpomembnejše med njimi (ter njihovo smiselno razlago) še vedno velja: brez muje se še čevljev ne obuje.

Daj nam danes naš vsakdanji stres ...

Kako zelo podcenjujemo stres! Vsepopšod nam ponujajo najrazličnejše recepte, kako normalno živeti s stresom, vendar je medicinsko dejstvo, da je edina zares učinkovita rešitev odstranitev stresorjev (zunanjih ali notranjih motenj, ki povzročajo stres); ker če stresni odziv telesa (pri katerem pride do hormonskih, presnovnih, emocionalnih, vedenjskih in

socialnih motenj) traja daljše obdobje, to nepopravljivo izpodjeda naše zdravje, tudi če stres z vlaganjem dodatnih naporov (npr. s športom, jogo, meditacijo) nekako »obvladujemo«. Za lažjo predstavo prvotno ravnesje brez večjih stresorjev (imenovano homeostaza) primerjajmo z normalno stoji človeka na podplatih obeh nog, medtem ko novo, vsiljeno ravnesje v stresnem okolju (imenovano alostaza) primerjajmo z lovljenjem ravnotežja na prstih ene noge. Skratka, tudi če funkcioniramo (smo še vedno dovolj storilni ipd.) v stresnem okolju, gre to na račun našega zdravja in naše življenjske energije. Vsega povedanega se posamezniki vse premalo zavedamo, prav tako delodajalci, ki nas »navajajo« na stres ali iščejo »na stres posebej odporne« osebe.

Na tem primeru lepo vidimo, kako je pri uveljavljanju človekovih pravic pomembno široko znanje o človeku (in družbi, okolju); samo neka splošna dobronamernost nikakor ni dovolj za etično ravnanje v sodobni, včasih zelo zapleteni družbi. (Opomba: pri iskanju podatkov o stresu in sodobni definiciji zdravja sem se oprl na knjigo dr. Alojza Ihana Čas nesmrtnosti).

Evropsko sodišče in brezdomka v prikolici

Ponavadi je tako, da na eni strani obstaja nek veljaven dokument o človekovih pravicah, skupaj s katalogom teh pravic, na drugi strani pa imamo določeno ustanovo, zadolženo za presojanje kršenja teh pravic v vsakdanji praksi in za ukrepanje skladno z danimi pooblastili. Za evropske države (točneje: države Sveta Evrope) je zelo pomembna Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP). Z njo je povezano tudi nam dobro znano Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP). V ta sistem se je že na samem začetku vključila tudi država Slovenija. ESČP je leta 1996 obravnavalo britanski primer, ko je Rominja živela v prikolici na zemljišču, ki je bilo njena last. Lokalna oblast ji ni hotela izdati bivalnega dovoljenja in je ženski grozila, da jo bo

Rade Nikolic

deložirala iz prikolice. Rominja se je pritožila na ESČP, trdeč, da ji država krši pravico do spoštovanja njenega doma na podlagi 8. člena EKČP-ja. Sodišče je bilo mnenja, da Rominja izpolnjuje kriterij »doma« s tem, da je lastnica zemljišča (ni prikolice parkirala nekje, kjer bi druge ovirala), na katerem je postavila prikolico, v kateri je stalno živela. Za sodišče je bilo zelo pomembno dejstvo, da se ženska ni preselila ali nameravala preseliti drugam. Morda bi tako lahko rešili pereč stanovanjski problem mladih v Sloveniji – na zemljišču sorodnikov bi si postavili prikolice ...

Evropsko sodišče pa v nekaterih drugih primerih ni dalo prav pritožnikom: za to sodišče »dom« ne pomeni zemljišča, na katerem lastnik namerava zgraditi bivalno hišo, vendar tam ne živi. Celo prostor, kjer je nekdo odraščal oziroma od koder izvira njegova družina, v tem pogledu ne pomeni »doma«, če tam nihče več ne živi. Kako bi v podobnem primeru, kot je ta s prikolico, odločila naša, slovenska sodišča? Bi spoštovala duha mednarodnih konvencij, ki so postale del našega pravnega sistema, ali pa bi prevladala zgolj mrtva črka zakona ali še to ne? (Primer sem povzel iz knjige dr. Roka Lampeta Pravo človekovih pravic, str. 430–431.)

Jurij Kunaver

Gostujoči kolumnist:

Matic Munc

REVŠČINA JE ČISTA BEDA

foto: osebni arhiv

Jean piše, ker je Mirjam odsotna, da se približuje rok. Bo treba nekaj vreči na papir. Vlečem do zadnjega trenutka. Z razlogom. Ker sem želel tik pred tem pisanjem še drugič videti film Družina Roka Bička. Da se spravim v pravo razpoloženje. Da bodo solze pustile sledove na licih in bodo oči spet malo rdeče. In res je bilo tako. Sicer manj intenzivno in šokantno kot prvič, vendar vseeno. Lahko sem bolj podrobno spremljal Rokovo mojstrstvo, pa čeprav tole ne bo filmska kolumna, kaj šele kritika. Film je zgolj neka čustvena inspiracija, ki odpira predale zgodbe, da bo zdaj lažje steklo, ko je ura pozna in glava malo težka. Ne od vina, od misli. Zato pustimo Družino danes ob strani, mogoče ob kateri drugi priložnosti, ko boste vsi vi šli v kino in se bomo lahko pogovarjali o videnem. Saj boste, kajne? Obljubite, da ne boste kot garjavega psa zapustili slovenskega filma, ki ravno ravna svojo hrbtenico in kaže čekane. Dobro! Pa gremo.

Pred leti je bilo. Stal sem sredi ene najbolj umazanih kuhinj, kar sem jih do takrat videl. Okoli mene škatle, umazana posoda, stari časopisi, pokvarjeni električni aparati in štirje člani neke povsem nefilmske družine. Ni bilo na vasi, bilo je sredi najlepšega mesta na svetu, sredi Ljubljane podoba čiste revščine. Ena slaba plača, štiri lačna usta. Nihče od njih ni dosegel takšne stopnje duhovnega razvoja, da bi zviška gledal na materialno in se mu zlahka odpovedal. Nismo vsi tam. Lakota in strgana obleka nista odraz razsvetljenja, sta dokaz bede človeškega življenja. Vse smo pokorili, naravo, živali in planet – vsaj tako menimo –, razpasli smo se po deželi kot lačne kobilice, vendar ne zmoremo vsakomur izmed nas zagotoviti pravičnega deleža osnovnih dobrin. Seveda je bilo skozi zgodovino še veliko hujše, tako da lakota in revščina tega trenutka v globalnem smislu nista več tak problem, kot sta bili stoletja nazaj. Tako me prepričujejo znanstveniki, ki imajo veliko širši pogled od mene, ki zgolj stojim sredi tiste iste kuhinje. Tako danes kot takrat, saj je vse isto. Nimam znanja in sredstev, da bi meril revščino po svetu, sploh ne, še za po Sloveniji nimam tistega kljunastega merila, da bi jo pomeril, to prekleto bedo! 54.000 revnih otrok imamo, baje. Je to merilo? Za takšne množice osebkov imam svojo merico umerjeno na poln bežigrajski stadion, ja, tisti, ki zdaj gnije v lastni bedi, ko smo se tja zgrnili poslušati in gledat Siddharto. Tisto je bila velika gruča ljudi in bilo nas je kar 30.000. Za videti je bilo nesramno veliko glav in revnih otrok je za dva taka stadiona, morda še več. Madona, veliko! Torej revščina v Sloveniji še zdaleč ni stvar preteklosti, kje pa! Pa kaj bi vam govoril, mogoče ima celo vsak med vami svojo osebno zgodbo, ko se ga je dotaknila revščina ali ga s ta veliko macolo treščila po betici. Saj sem vam celo že enkrat pisal o svoji, drobni miniaturni. Se bom potrudil, da se ne ponavljam, pa čeprav ne vidim ničesar napačnega v tem, da o istih in istih temah pišemo vedno znova, dokler še bijejo v oči, dokler še pečejo.

Danes sem na revščino pomislil na dva načina: najprej, kakšna je razlika med v varno udobje zazibano eksistenco, ki ji je brutalna beda tako odtujena, da vse plava daleč od nje, in pomislil sem tudi na to, da v revščini ni nobene moralne vzvišenosti. In tudi, kako sta ta dva načina med seboj tesno povezana. Ravno mnogi varno pospravljeni predstavniki naše vrste lahko imajo polna usta razlag o tem, kako je treba čutiti pomanjkanje, da boš zaznal pomen nečesa, kar je večje od tebe. Ne rečem. Včasih znam razmišljati na podoben način, ko hvalim izkušnje, ki nas seveda obrusijo, sploh slabše izkušnje. To bi znal celo danes podpisati, če le ni zraven vključenega pomanjkanja osnovnih predpogojev varnosti, ki pa so zatočišče, hrana in pijača, miren spanec in seveda zavedanje, da te ne bo nihče ubil v roku četrte ure. Biti varen ni stvar prestiža, moralo bi biti del osnovne opreme vsakega sprehajalca po našem domačem planetu. Oporna točka, izhodišče, štartna pozicija – biti toliko varen, da se ne treseš za jutri. Seveda mi sploh ni treba zapisati, da sanjam utopije. Ni tako. Saj že veste.

Na tem mestu je zame edino pametno vprašanje: zakaj je tako? Je to del naše agresivne narave, da darwinovsko obračunavamo z lastno vrsto, da bomo pobili šibkejše? Mogoče. Je tista potreba po moči naše gorivo za prevladovanje? Mogoče. Posodovanje predmetov in kopičenje materialnega še eden od stranskih produktov tistega istega razvoja? Mogoče. Mogoče pa mešanica vsega povedanega in še nečesa četrtega. Ali pa seveda nič od tega in nekaj čisto drugega. Ne vemo. Ta vprašanja mi redno zastavljajo mladi in potem lahko malo mencam in se izgovarjam, ker drugače res nimam pojma, da bi znal jasnega glasu in s trdne pozicije pojasnjevati nekaj tako zapletenega, kot je saga o tem, kje je Človek dokončno zavil s poti in se zdaj izgublja v neki džungli. Bodimo iskreni in priznajmo, da se zgolj malo sanja v megli o pojasnilih o vsem tem. Zakaj preprosto ne ukinemo revščine tako, da bi na novo prerazporedili dobrine in ne bi bilo več pomanjkanja? Zanimivo pri vsem tem je, da kljub velikemu naraščanju svetovne populacije še vedno pridelamo dovolj hrane za vse. Vendar bi to veljalo samo v primeru, da bi ta skupna hrana tudi res končala v nekem velikanskem namišljenem nahrbtniku, iz katerega bi se lahko jemalo po potrebah vsakogar. Ah, boste rekli, o tem so pa že nekateri pisali in govorili pred desetletji, stoletjem in več, da smo potem nekateri na lastni mladi koži preizkusili to v nekem drugem sistemu. Tam se je ta projekt sfizil in nismo živeli v komuni enakovrednih, temveč so ljudje še vedno pridobivali koristi na račun drugih. Očitno nam to ne gre, da bi našli samovzdržni sistem, od katerega bi vsi živeli dovolj polno ter brez zamer. Ne gre. Sistemska napaka človeka to onemogoča. Naša usoda je kruta, naj nam bo! Na jeziku si vsi želimo enakovrednosti vseh udeležencev, ali pa vsaj velika večina, in hkrati si želimo izstopati na nekem področju, kjer ni konkurence ali je slaba, tudi za ceno enakovrednosti? To ne bo šlo, raztrgalo vas bo na kose! Ste tvegano razpoloženi?

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

SLAČENJE MASTNEGA POŽELENJA ODBILO JE DNO.

LEPO DNO.

ČUTNO DNO.

PREPLETENO DNO.

ODZIVNO DNO.

KOTALJENJE PRIMESI KONSTANTNO NENASITNEGA ODBILO JE SITOST.

POSLUŠNO DNO.

DOPOLNJUJOČE DNO.

IZOČIVOČIDNO.

TEKOČE DNO.

POSLUH JE BIL ŽE DAVNO LE UBOGA KORENINA TVOJE POZORNOSTI.

TVOJE KOMEZAČNEŠESTAVLJATSSABO.

VAME. VATE.

VAME. VATE.

DVOPIČJE POKA.

DVOPIČKE PIKA.

JE PIKA.

JE END.

TI PODAM?

Foto: Sandra Požun

ANASTAZIA OM:

SPREJMEM: DA ALI NE?

RAZPOČNICO DVOPIČJA.

PEKOČO DVOPIČKO.

V TEBIMENE.

V MENITEBE.

ŠESTAVLJANJE S SABO.

IN IZGUBLJANJE V TEBI.

RAZGOLIČENO MASTNO POŽELLENJE.

DNO ODBITO.

ČUTEČEČUDOVITO DNO.

LABIRINT SPREJEMANJA, ODDAJANJA DNO.

KONSTANTNA NENASITNOST V ZASIČENOST SKOTALILA SE JE.

IZPOPOLNJUJOČEUBOGAJOČE DNO.

RAZLIVAJOČE DNO UJETIH IZOČIVOČI.

JAZTITIJAZ.

NENEHNO ZADOVOLJEVANJE NENASITNEGA POŽELENJA,

POSLUH ZADAVILO JE DO OSEBNEGA NOTRANJEGA POLETA.

JE TA PIKA THE END?

Kraljevi recenzor:

GIPSY KINGS, ARENA STOŽICE

V soboto, 2. 12., so se po desetih letih v Slovenijo ponovno vrnili Gipsy Kings. Zabave željno dvorano sta pred njihovim nastopom ogreli dve skupini: kot prva sta nastopila Batista Cadillac, udeleženca šova Slovenija ima talent, sledili pa so Davor Radolfi in Ritmo Loco, ki so zaigrali nekaj zimzelenih skladb v stilu Guantanamere pa tudi nekaj iz repertoarja svojih uspešnic, recimo Na bačvama vina. Nato je voditeljica večera, Erica Kralj, končno napovedala dolgo pričakovane Gipsy Kingse, prejemnike več zlatih in platinastih plošč pa tudi grammyjev. Slišali smo novejšo pesem Mas de Mil Años. Prijeten koncert, poln

latino ritmov, je trajal dobri dve uri, na koncu pa jih je bučen aplavz prepričal, da se vrnejo na oder ter izvedejo še tri svoje hite: Bamboleo, Vamos a Bailar in Volare. Ob zadnji pesmi je cela dvorana navdušeno ploskala, pela in plesala z njimi. Gipsy Kings imajo za seboj skoraj štiridesetletno kariero, ki je dosegla vrhunec konec 20. stoletja. So francoska skupina, navdihnena s špansko kulturo, ki se je proslavila s skoraj petmilijonsko produkcijo, če omenjamo zgolj Ameriko. Organizatorjem se iskreno zahvaljujemo za donirane karte.

Klavdija Zupan

Foto: Klavdija Zupan

VLADO KRESLIN – BOG CANKARJEVEGA DOMA

Tradicionalno je Cankarjev dom v začetku decembra obarvan s toni »prekmurskega Boba Dylana«. Seveda govorim o Vladu Kreslinu, ki ima od 13. do 15. 12. tu mini turnejo. Skoraj tri ure dolg koncert je navdušil dobro napolnjeno Gallusovo dvorano, ki je nastopajočega z odra pospremila na nogah in glasnimi vzkliki. Kreslin se je moral trikrat vrniti na oder, saj mu občinstvo ni pustilo oditi. Koncert je bil sestavljen iz treh delov: pred odmorom je malo manj kot eno uro Kreslin nastopal sam, seveda v spremljavi svojega številčnega benda,

sledila je pavza, po njej se mu je na odru pridružil nizozemski kitarist, odlikovan tudi z viteškim redom – Harry Saksioni. Skupaj sta zaigrala tudi znano Beatlesovo While my guitar gently weeps, nato pa je sledil zadnji del, ki se je razpotegnil v skoraj dvourni nastop in ga je Kreslin v spremljavi banda sklenil sam. V tem času je zaigral praktično vse; od svojih največjih hitov pa do tistih malo manj poznanih. Veliko se nas je težko zadrževalo, da ob Dekle moje, pojdi z menoj ali pa Tvoje jutro ne bi stopili na noge in zaplesali. Res je, Kreslin zna narediti šov, čeprav

foto: S. P.

večina njegove glasbe ni živahnih tonov. Kralji se organizatorju zahvaljujemo za velikodušnost in se priporočamo tudi v prihodnje!

S. P.

UBIJANJE SVETEGA JELENA, KINODVOR

Naj kar takoj povem, da filma ne priporočam občutljivim gledalcem, saj s polno silo *udari* že na začetku. V prvem planu namreč zagledamo utripajoče človeško srce. To zagotovo ni prizor, s katerim bi se navadni smrtniki vsakodnevno srečevali, hkrati pa tudi ni nikakršno presenečenje. Še sploh če vemo, da je film zrežiral Yorgos Lanthimos. Lanthimos se namreč svojih filmskih zgodb loteva s posebnimi, zanj značilnimi prijemi. Protagonist v tokratni zgodbi je priznan srčni kirurg Steven Murphy, ki skupaj z ženo Anno – oftalmologinjo z lastno ordinacijo – in dvema povprečno ambicioznima in povprečno uspešnima otrokoma, najstnikoma Kim in Bobom,

uživa povprečno (dolgočasno) življenje bogatega sloja. Naj se popravim: uživa ga vse dotlej, dokler se vanj ne vmeša šestnajstletni Martin, katerega vloga sprva ni najbolj jasna. Dobivata se ob popoldnevih, na priložnostnih kosilih ali zgolj srečanjih. Pogosto se slišita preko telefona, Steven fantu za nameček preda nekaj razkošnih daril. Drug drugega naposled predstavita tudi svoji družini. Seveda nam je jasno, da je posredi skrivnost, za katero zlahka slutimo, da je temna. Dolgo se zaman sprašujemo tudi, kakšna je narava njunega odnosa. Napetost se tekom dogajanja uspešno stopnjuje, k čemur svoje doprinese tudi srh vzbujajoča glasbena oprema.

Foto: arhiv Kinodvora

Kakor koli pa že je, tragika se izlevi iz pomembnega dogodka skupne preteklosti. Film na simbolni ravni preigrava klasične teme: izbiro, krivdo ter usodnost in predvsem dalekosežnost človeških odločitev. Račune je slej ko prej treba poravnati.

MG

NEPOPOLNOST LEPOTE ALI LEPOTA NEPOPOLNOSTI?

Ali bi kdo želel gledati balet, ki bi ga izvajali baletniki v srednjih letih z že veliko kilometrino? Bi šel kdo na razstavo slikarja, ki je slep? Ali poslušal glasbo gluhega skladatelja? (Da, če bi to bila 9. Beethovnova simfonija). Bi kdo rad imel keramiko, narejeno iz umazane in s peskom ter smetmi pomešane gline? Bi kdo rad živel v stanovanju, ki bi ga čistila starovidna in artritična čistilka? Ali če bi ga čistil sam, staroviden in artritičen? Bi kdo rad poslušal glasbo, izvajano na nenatančno uglašanih glasbilih, kjer bi vokale odpeli pevci brez posluha? (Da, če bi to bil The Incredible String Band).

Bi šel kdo gledat balet na velikem odru bogato okrašene operne dvorane? Z baletkami in baletniki, oblečenimi v napol prosojne bele drese, kjer bi mlade ženske kazale svoje dolge noge, mladeniči v svojih zgodnjih ali srednjih 20 letih pa svoja gola prsa, medtem ko bi poletavali v drznih skokih preko odra? Kaj pa, če bi plesali na hodnikih, stopnicah, v shrambi ali drugih pomožnih prostorih kake stavbe, namenjene »visoki umetnosti«? In če bi bile oblečene in bili oblečeni vsak po svoje, »kakor koli«, v svoje običajne obleke, z ne preveč ali sploh ne razkritimi telesi?

Bi želeli imeti nad baletno predstavo dober pregled, morda malo z višine in primerne razdalje, kot da bi sedeli v operni loži? Sedeč v temi, gledajoč osvetljena telesa? Ali pa bi bili raje v neposredni bližini baletk in baletnikov, tako da bi lahko precej jasno opazovali njihove mozolje in kožna znamenja, tudi starostna, če jih plast pudra več ne bi mogla dobro prikriti? Bi želeli začutiti rahlo sapico njihovega poglobljenega dihanja? Bi želeli zagledati majhen potoček smrkla, ki se spušča iz prehlajenega nosu baletnika ali baletke? Bi bilo TO lepo?

Bi radi ujeli njihov pogled ali še huje, bili predmet njihovega pogleda? Bi se želeli znajti na položaju, nižjem od njihovega, skoraj na tleh, stisnjeni med druge gledalce in gledalke, tako da se ne bi mogli izogniti njihovem pogledu, ker bi se morda sramovali svojih misli in svojih ocenjujočih pogledov nanje, morda svojih ocen o nekakšni nesposobnosti zrelih obrazov, posajenih na – na prvi pogled – še dosti gibkih in mladostno oblikovanih telesih?

Bi plačali, da bi si šli ogledat premikajoča se telesa drugih ljudi? Pri čemer bi vam poseben užitek nudilo dejstvo, da bi vedeli, da ti drugi ljudje tam MORAJO za vas plesati, in to tako, kot od njih zahteva njihov direktor in kot je zapisano v njihovih pogodbah o zaposlitvah (ker sicer ne bi imeli od česa živeti), medtem ko bi vi lahko vsak trenutek vstali in odšli, če bi se vam pač tako ljubilo? In bi za ves ta užitek plačali le 5 €? Bi se za ta dogodek celo lepo oblekli in zraven imeli občutek, da ste »kulturni«?

Bi šel kdo gledat baletno predstavo, ki bi jo oblikoval koreograf povsem neznanega imena, ki ga ne najdeš v nobeni enciklopediji umetnosti, na nobenem seznamu in ne v telefonskem imeniku? Celo na Facebooku ne? In ki bi bil za svoje delo močno podplačan? (Da, če bi imel koncept.)

Bi vas zanimalo gledanje ponavljajočih se gibov? Bi vas zanimala parada, stroj tisočih teles, povsem usklajenih in discipliniranih, pripravljenih na »kar koli«? Bi vas zanimali

Foto: Marko Gutić Mižimakov

023
KRALJI
ULICE

nasmeški na licih institucije, ki ne sme pokazati svojih čustev in občutkov, ker jih ni mogoče predpisati v pravilih službe? Bi vas zanimala razkroj teh nasmeškov in vsa negotovost vedenja in drugih izrazov, ki izhaja iz paradoksa praznega prostora, ki ga proizvede svojevrstna in začasna deinstitucionalizacija baleta?

Bi radi gledali dileme Jadrana Krta, ki bi jih v obliki monodrame odigral najstniški igralec z močno cerebralno paralizo, ki bi mu onemogočala stabilno stanje na nogah in kakršno koli izražanje brez močnih zgibkov, ki bi pretresali njegovo telo? Ko bi v nerazumljivi govorici, prekinjani z mnogimi tiki, in v jecljanju razlagal, da se boji, da ga morda njegova simpatija Pandora ne bo marala, ker so se mu ravno spustili novi mozolji? (Da, vedno, če bo prišel svojo predstavo igrati zaradi svoje strasti, svoje ljubezni, svojega pohlepa po življenju in bo z vsem tem povsem prisoten.)

Bi se kdo rad ljubil s hendikepiranim ali ostarelim ljubimcem? (Da, če bi to bil Vitomil Zupan.) Bi želeli srečati drugega človeka? Tudi v njegovem ali njenem družbenem in zgodovinskem kontekstu? Bi se želeli srečati s seboj, s svojimi zamrznjenimi nasmehi, napudranim licem in mestom v instituciji? Bi si želeli pustiti se ujeti v nek človeški angažma, ki ne bi bil samo samozaščitniški? Bi vas zanimala brezkončno upanje in ravno tako brezupna končnost bivanja?

*Dihajoča so bitja vsa,
daleč svetlejša od najsvetlejših zvezd
si ti.*

*Prihajaš naravnost vame.
Tako blizu,
kot sploh lahko blizu je.
Poljubljaš mojo kri
in kri poljublja me.*

(Prevod besedila pesmi »Air« zasedbe The Incredible String Band.)

Nekaj razpuščenih asociacij po ogledu predstave *Kakor koli (U svakom slučaju)* pod vodstvom koreografa Vigorja Gurduja v Hrvatskem narodnem kazalištu na Reki dne 5. 1. 2018 je nadrobil Bojan D.

ANIMATEKA V VESELEM DECEMBRU 2017

024
KRALJI
ULICE

Miklavž in Dedek Mraz sta v pričetku meseca decembra poskrbela za projiciranje najboljših animiranih filmov iz celega sveta, medtem ko se je leto zavrtilo naokoli s 14. mednarodnim festivalom animiranega filma ANIMATEKO, ki je potekala v okvirih ljubljanskega Kinodvora & Slovenske kinoteke, ki sta zopet razveseljevala s fantastičnim izborom in dodelano organizacijo tekom te sedemdnnevne prireditve. Dogajalo je pa tudi v Stari mestni elektrarni v Ljubljani, kjer tako kot vsako leto poleg festivalskega programa potekajo animatorske delavnice za navdušence, ki se želijo seznaniti s pojmom animacije, ki je dejansko iluzija gibanja, ki jo dosežemo s hitrim prikazovanjem sličic in s procesom animiranja, pri katerem sodelujejo producent, scenarist, režiser, zvočni tehnik, animator in specialist za posebne efekte. Predvsem so bila predavanja deležna obiska domačih in tujih avtorjev, katerih filmi so se vrteli na platnih festivala.

Delavnica predstavlja zakladnico znanja in izmenjavanje profesionalnih izkušenj ter nenapisanih pravil v animatorskem poklicu. Predavanja in tematske predstavitve, ki jih nekaj najdete posnete na YouTubu, če v iskalnik vpišete ime AnimatekaPRO, si lahko ogledate, če bi se radi naučili novih animacijskih trikov. So skupek pet dni trajajočih delavnic, ki so nastale v ekskluzivnem partnerstvu z Društvom slovenskega animiranega filma (:D'SAF), zavodom Bunker in s platformo Višegrad Animation Forum, ki skrbi za povezovanje akterjev pri animacijskem delu, animatorjev in distributerjev, vodil pa jih je Igorj Prasel, član organizacijske ekipe in moderator pogovorov z avtorji v času festivala, na katerem je bil program razdeljen v programske sklope z osrednjimi tekmovalnimi vložki.

Tekmovanja so potekala razporejena v programu Mladi talenti Evrope z enainpetdesetimi animiranimi deli in v repertoarju kratkih animiranih filmov vzhodnega in srednjeevropskega prostora s štiriintridesetimi deli ter pa v Slonovem otroškem tekmovalnem kompletu z enaintridesetimi animiranimi filmi. Poleg tekmovalnega dela je programski sklop Slon v družinski panorami otrokom in mladostnikom namenil šestindvajset animacij, potekale pa so tudi delavnice animacij za otroke, na katere so vljudno vabljeni vsi najmlajši in njihovi starši, ki lahko čez vse leto obiskujejo projekcije in delavnice za najmlajše; več glede otročarij na slon.animateka.si. Tako smo lahko v Slonu videli več animiranih del domačih avtorjev, čudovito animacijo Martin Krpan avtorja Nejca Sajeta in domiselnega Kralja Matjaža avtorice Katarine Nikolov, prikupno risanko Gospod Filodendron in jablana, delo zavoda za gibljive slike Ozor, zabavnega Mačka Murija na sprehodu animatorke Jerneje Žmitek in pa tudi delo filmskega centra ZVVIKS avtorja Kolje Saksida film Koyaa Zmrznjen šal ter pa animacije, kjer glavne junake predstavljajo živalice v idealih Slonove družinske panorame, celovečerni film Lihožerci, delo čeških animatorjev, in Medvedka Padingtona francosko-angleške zasnove.

Nadvse ekspresionistično obarvan je bil programski sklop devetnajstih animiranih dokumentarnih filmov, v katerem je domačo javnost navdušila Yuliya Molina s prikupno igrivim animiranim delom Ne-kdo pod pokroviteljstvom zavoda APIS in v dokumentarcu nastopa z odgovori na vprašanja okolice glede eksistencialnih vprašanj o spoznanju ljudi, nekatera si zastavlja tudi sama. Zanimiva pri tem filmu je tehnika piksilacije, kjer se za upodabljanje uporabljajo najrazličnejši predmeti in rekviziti. Poleg te Slovenke je sodeloval še Slovenec Mitja Manček z duhovitim delom Avtoportret, v katerem avtor prikazuje revizijo prvih treh desetletij svojega odrasčanja. V programu vzhodne in srednjeevropske panorame je nastopilo šestdeset del z zanimivimi trinajstimi slovenskimi animiranimi deli: Živijo, Catican, Baby boom in Bližnje

Vir internet

srečanje, vsa iz novogoriške Akademije za umetnost, Jaz pri 25 Teje Milavec, Zeleni Jurij Anje Rupar, Virtualna resničnost Nejca Trampuža in animacija Krog Veronike Hozjan, vsa z ljubljanske akademije za umetnost.

Pod vseslovenskim pokroviteljstvom so nastale še mojstovine Zlomljena ključavnica: Masovna proizvodnja samorogov ustvarjalca Simona Intiharja, Jastrebi smrti avtorice Tie Friedel, Zakaj je istra tužna avtorja Konrada Steinbacherja, Lakota animatorja Žoela Kastelica, Escobars: dej povej; zrisan animatorja Domna Loa, Uporni duh Ane Čigon ter Yorke z mednarodno zasedbo ustvarjalcev. Piko na i osrednjim programskim vsebinam je dodal še podprogram Jagodni izbor, ki je predstavljal smetano v tujini napravljenih animacij s triintridesetimi animiranimi deli. Poleg že tako bogatega repertoarja je bila javnosti na voljo še paleta celovečernih animiranih filmov Dekle brez rok, Konji na oknu, Louise pozimi, Lep dan še naprej, Tvoj Vincent, Zombilenij in Jajca. Ustvarjalci iz dunajskega animacijskega laboratorija Akademije za likovno umetnost so simbolno predstavili zlato sredino progresivnega vzpona njihovega minulega desetletja z izbranimi trinajstimi mojstroviniami v Evropski šoli animiranega filma, ki je sodila med posebne predstavitve. Prav tako pa je sem sodila vrsta triinosemdesetih retrospekcij italijanskega animiranega filma, prisrčen programski sklop festivala, ki vsako leto povabi neko državo k opisu preteklosti animiranja na njenem teritoriju.

Za konec velja omeniti še animirano delo slovenskega mojstra Dušana Kastelica, film Celica, za katerega je avtor v pričetku septembra na Festivalu slovenskega filma prejel visokoletično nagrado v filmskem ustvarjanju: Vesno – najvišje nacionalno odlikovanje na področju filmske umetnosti. V Sloveniji je še vsako leto oktobra v štajerskem Mariboru festival STOPTRIK, v Ljubljani pa poleg opisanega dogodka še Poletna animateka. Da bodo urice v vrtcih in šolah pestrejšje, priporočam ogled priročnika za animiranje, ki ga snamete na www.zrss.si/digitalnknjiznica/animirajmo. Na blagajni Kinodvora in Kinoteke je možno kupiti katalog z opisom vseh animacij in posameznih programskih sklopov. Še več o veselem in raznolikem dogajanju na Facebook strani Animateka ali na spletni strani www.animateka.si.

Jan Omahne Femec

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

ZAPORNIKI IZ TUJINE

Foto: osebni arhiv

Zavod za prestopanje kazni zapora (ZPKZ) je totalitarna ustanova, kjer je zapornikom omejen, strnjen življenjski prostor na minimalno raven, a po drugi strani, s kazensko-pravnega vidika, je zavod odprt za sprejem tujcev, tako v slovenskih zaporih kazni prestajajo tudi tuji državljani, ki so kaznivo dejanje povzročili na tleh Republike Slovenije. V slovenskih zaporih kazni prestajajo državljani iz vsega sveta; državljani nekdanje Jugoslavije (teh je največ), Bolgari, Nemci, državljani Senegala, Afganistana, Nove Zelandije, Kitajske, ZDA itn. Statistika pravi, da je od vseh zaprtih oseb včasih tretjina tujcev. Jezikovnih težav zaposleni v zavodu običajno nimajo, sporazumevajo se v enem od svetovnih jezikov, ko pa se pojavijo jezikovne ovire, običajno pri zapornikih iz specifičnih držav, ki obvladajo le materni jezik, si pomagajo z individualnimi obravnavami (tudi s pomočjo prevajalcev). Zapornikom iz tujine sta na voljo razpoložljiva zakonodaja v tujem jeziku kakor tudi tuja literatura nasploh. Obsojeni tuji običajno uveljavljajo pravico do obiskov konzulatov, pravico do obiskov svojcev, ki je odvisna od oddaljenosti države in materialnega stanja svojcev, upoštevan pa je tudi kakovostni vidik stikov s svojci pred nastopom kazni, večina jih za

ohranjanje stikov uporablja dopisovanje ali telefonske stike. Tujcem je v slovenskih zaporih omogočen režim primerne prehrane glede na verska ali druga prepričanja, sicer pa so deležni enake obravnave kot zaporniki s slovenskim državljanstvom. Zanimiv je sistemski vidik glede izгона, in sicer tujci z izrečenim izgonom iz države ne smejo le-te zapustiti konec tedna, vsi, ki jim kazni še ni izrečena, pa to pravico imajo. Zaradi visokih telefonskih stroškov imajo tuji zaporniki težavo z ohranjanjem socialnih mrež, iz istega – finančnega – razloga obiski niso pogosti, zato je, ko obisk dobijo, lahko ta časovno daljši. Uprava za kršitev hišnega reda ugotavlja, da se tuji obsojenci na režim hitro navadijo in asimilirajo, ravno tako nimajo težav z drugimi obsojenci. Vendar so tudi takšni, ki zaprosijo za premestitev prestajanja kazni v matični državi. Statistično je ugotovljeno, da je bilo v zadnjih desetih letih podanih 80 prošenj za prenos prestajanja kazni, od katerih je bila prošnja ugodno rešena za 13 tujih državljanov, ki nadaljujejo prestajanje kazni v državi, iz katere izvirajo. Po svoje mora to biti velik napor – se ponovno socializirati –, a če to obsojenec stori dvakrat, ima več možnosti odpoditi vse dileme, da bi se še kdaj nastanil v zaporu ...

025
KRALJI
ULICE

SVOBODA

Če sem lačen, pa če sem sit, pa če sem črn ali pa bel ali rjav ali rdeč, pa če imam denar ali pa če ga nimam, če imam možgane ali pa če imam samo jajca, meni je vseeno. Gledam, kako življenje prihaja in odhaja. Gledam ribici, ki skozi nekaj hočeta. Pa itak več zraka pa itak več prostora pa hočeta hrano. Ali moji zlati ribici vesta, kaj je to svoboda? Ne, ne vesta, pa si je vseeno želita. Ker ju imam rad, jima bom svobodo dal. Odnesel ju bom v bajer. Tam ju čakajo (vitazana) voda, večje in manjše ribe pa ribiči in žabe. Same (zajebane) stvari, ampak svoboda ima svojo ceno. Plačali jo bosta z življenjem. Kot da sem to že nekje videl in še vedno gledam. Ali biti svoboden pomeni biti mrtev? Mogoče pa res. Ampak jaz mislim, da to ni ravno tako. Mislim, da je ljubezen več kot smrt, da je več kot hrana, da je več kot voda, da je več kot barva kože, da je več kot ves denar v vseh bankah. Mislim, da je ljubezen rešitev za svobodnega človeka.

Kavica

**ŽIVA SMRT SEM,
DAN MRTVIH NA VOZIČKU,
SEM VAŠ LEPOTEC ZA PARADO,
SEM VAŠ PETER KLEPEC,
SEM VAŠA PRAZNIČNA RAKETA,
PRASKAJOČA V GROBU.**

**SALE (ŠT. 026)
IZZA REŠETK**

SMS-KOMENTARNICA: 068 617 130

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 068 617 130. VABLJENI K SODELOVANJU!

09. 01.>> Živjo, rada bi prav lepo pozdravila podajalca pred BTC-vhodom – Budimirja (Kraljedar 2018). Vedno se veselim snidenja z Vami in pogovora o življenju ali pa kar tako malo. Zdaj, ko ne delam več v BTC-ju, pa pogostejše srečujete mojo mami (mi vedno pove, da me pozdravljate). Hvala za Vašo prijaznost, srčnost in spodbudne besede. S spoštovanjem, Irena.

18. 01.>> Nekajkrat nisem videl nobenega prodajalca pred Hoferjem na Kajuhovi in sem že mislil, da so jih pregnali, zdaj pa videvam zelo simpatično gospodično, ki bi jo še takole lepo pozdravil. Na žalost je številka razmazana, zadnje tri številke, so se mi zdi, 713 (Vendolina Planinc - op. ured.). Matjaž

Preko Facebooka smo dobili naslednje sporočilo:

»Okrog 16. ure sem zapuščala garažo pod Kongresnim trgom. Pri plačilu nam vedno najbolj pomagajo in nas spremljajo brezdomci, Kralji ulice, ki usmerjajo ljudi, na katerem izhodu je bankomat, kam vstaviti kartico, vedno prijazno pomagajo in ti zaželiyo lep dan, če si jim kaj pustil ali pa nisi.

Danes je bil dokaj brezzobi možakar (št. 700 – Robert Kiselak) izjemno dobre volje in je prešerno razlagal na ves glas, kako je njegov dojenček, ki je še v trebuščku bodoče mamice, velik že 12 cm. Sama sem mu pristopila in ga vprašala, če ima bodoča mamica službo, pa je povedal, da ne. Da jo bo dobila, če bo 'sreča', kje v Lidlu ali Ikei, da mu pri iskanju obljublajo pomoč. Povedal mi je, katera je mamica njegovega otroka, prepoznala pa sem jo po psu. Oba mnogokrat opazim, ker sta tako ljubeča do svojih živali. Povedal je, da morda kmalu dobi službo kot voznik kombija oziroma da si srčno želita urejenega življenja. Zaradi dobre novice sem mu pustila kovanec več kakor ponavadi. Niti pogledal ni. Zahvali se za 10 centov ali evro, kot da bi dobil stotaka, z vso ponižnostjo, ki jo premore. Zlomljen človek, oropan dostojanstva. A srečen

do neba, ker bo postal oče. Ko bi le videli sijaj v očeh.

In ko bi vsi tisti, ki boste primitivno komentirali, kaj imata 'dva taka' sploh otroka, imeli možnost človeka spoznati in uvideti, da potrebuje le eno dobro priložnost. Kakor koli. Mešana čustva so me preplavila, in ko sem stopala proti avtu, priznam, nisem zdržala, da mi ne bi ušlo nekaj solz. Spomnila sem se na sošolca s faksa, starega pod 40 kakor jaz, ki sem ga kot klošarja prepoznala v BTC-ju po božiču, v večernih urah, pred nekaj tedni. Vprašala sem ga, če potrebuje kopalnico, da imam v kleti sobo, da lahko pride k meni, ker je mrzlo. Odklonil je in se umikal stran od mene. Da naj ga pustim, da noče in ne potrebuje pomoči. Spomnila sem se, kako hitro in nezmotljivo je računal. In kako sem ga videla sposobnega, kakršen je, na odličnem položaju, ki pripada takim 'glavcam'. Pa je danes klošar. Ne zmorem dojeti.

V teh dneh berem o 1,3 milijarde neporavnanih davčnih obveznosti. To je 650 € na državljana?! Tri, štiri, pet zadnjih vlad ni bilo sposobnih rešiti tega problema, kriva je seveda samo zadnja, kar je populistična izmišljotina. Berem o nesojenem posojilu g. Janše za vilo.

Gledam Snežiča, človeka, ki je doktoriral iz davkov in je čez vikend zaprt, kako maha po ekranu z ogabno zlato uro, medtem ko je izigral sistem na celi črti. Berem o vili SD, ki naj bi bila ukradena, o Gorenju in milijonih, ki so bili poslani v Rusijo in podobno. In še bi lahko nametala tovrstnega šmorna v ta post, pa ga ne bom, ker nima smisla, saj teh ljudi in denarja ne vidim ob brezdomcu in najbrž jih, čeprav smo tik pred volitvami, prav blizu lakote in bede, tudi ne bom videla.

Sicer pa, saj vsi vidimo, slišimo in razumemo, kolikor zmoremo. Vidimo vile, rolexe, ničle ob bolanih številkah in en kup bede v realnosti. Kakor koli, če želimo in zmoremo, lahko dejansko realno vidimo, kdo in kaj se nam ponuja, da nas bo vodil_a v boljše čase. Očitno nam bo trda predla še nekaj let. S temi bojsi bomo zbrali več zamaškov kot kadar koli prej. In morda je tako prav, da bomo razumeli posledice svojih odločitev zelo dobro. Žal mi je le otrok. Njim smo vzeli prihodnost. Zato, da smo nafilali 'svoje' riti. Z njihovim denarjem. Hvala vam za to, bojsi. Iskrena hvala. «

Katja Fašink

Foto: JeanN

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK

Tokratni set je posvećen novoletni okrasitvi Beograda. Okrasitev mesta je med drugim pustila tudi grenak priokus, pravi naš zunanji sodelavec Miloš, saj sta mestna iniciativa in opozicija zaradi suma korupcije v vrednosti 83.000 € podali prijavo zoper župana in mestno upravo.

JN

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Radi bi vas opomnili, da 8. februarja muzeji in druge kulturne ustanove na široko odpirajo svoja vrata. Med drugim lahko na ta dan brezplačno obiščemo:

NARODNI MUZEJ SLOVENIJE:

Živa odkriva: nagradna pustolovščina za družine med 10.00 in 18.00.

Rimske zgodbe s stičišča svetov, družinsko vodstvo po razstavi ob 11.00.

KOBILARNO LIPICA:

vodeni ogledi ob 10. uri, 11. uri, 13. uri, 14. uri in 15. uri.

Najlepši beli lipicanci Kobilarne Lipica in hrvaške državne kobilarne Djakovo bodo v četrtek, 8. februarja, skupaj nastopili na izjemni praznični predstavi Pravljica v belem (ob 14. uri v veliki pokriti jahalnici).

PREŠERNOV DAN NA LJUBLJANSKEM GRADU:

Ogledali si boste lahko stalni razstavi Slovenska zgodovina in Lutkovni muzej, kratek film o zgodovini gradu ter se povzpeli na Razgledni stolp. Pripravljen je tudi brezplačen program vodenih ogledov. Več na www.ljubljanskigrad.si.

SEM – SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ:

Dobrodošlica s prazničnim čajem, ki pogreje in Prešernovo besedo: Interpretacija Prešernovih pesmi z akademsko igralko Manco Ogorevc (15.00 – 16.00). Dan odprtih vrat od 10.00 do 18.00.

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Nesmrtnost in neumrljivost: od šamanov do kristjanov – dr. Tine Hribar
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 05. 02. ob 18.00

Razno

Kaj: Pogovorni večer – Evgen Bavčar
Kje: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
Kdaj: 07. 02. ob 18.30

KAJ: Pogovor s Prešernovim nagrajencem Andrejem Zdravičem
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, čitalnica, Ljubljana
KDAJ: 08. 02. ob 11.00 (Knjižnica Šiška bo odprta med 8. in 15. uro, ostale knjižnice bodo ta dan zaprte.)

KAJ: Predavanje pravna pomoč, mediacija – mag. Gorazd Čibej
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47 a, Ljubljana
KDAJ: 27. 02. ob 18.00

Prireditelji, vabljeni k objavlanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

OGLASNA DESKA

V lični trgovinici na Poljanski c. 14 in v bufiku oz. skupnostnem prostoru ter skladišču na Studencu 41 boste vsi zaljubljeni, pesniki in maskare našli kaj zase in za nase, da zarajamo in praznujemo v stilu. Obiščite tudi našo spletno stran s spletno prodajo na www.robaraba.si.

Prosim, če mi lahko podarite sesalec. Ponudim lahko tudi simbolično plačilo. Kontakt: Andrej (070 299 748).

Za ugodno ceno prodam digitalni sprejemnik in sobno anteno. Kontakt: Andrej (070 299 748).

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala! V imenu društva

Kralji ulice se zahvaljujemo:

- Pekarni OSEM
 - Slaščičarni ZVEZDA
 - Biotehničnemu izobraževalnemu centru Ljubljana v sodelovanju s SUAŠ-em za pekovske izdelke
 - Društvu Lajka za donacijo hrane za pse in mačke
 - E.Leclercu za veliko donacijo jogurtov, pudingov in ostalih izdelkov
 - Osnovni šoli Bežigrad za pekovske izdelke
 - Društvu Srce za bulle za donacijo hrane in ostalih stvari za pse
 - Ga. Andreji Čontala iz Ljubljane za darilni bon v vrednosti 50€
 - Portalu LAKOMLAČEN in njihovim naročnikom za donacijo hrane.
- Se priporočamo, za naprej.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnete in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

**DANES SO AVTOMOBILSKI IZPUHI TAKO ZELO ČISTI,
DA SAMOMOR Z MONOKSIDOM SKORAJ NI VEČ MOGOČ.**

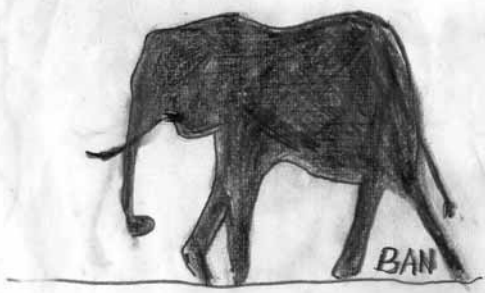
JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

					ŽELEZNI GLAGOLSKI NAKLON	SLOVENSKI KITARIST IN KOMPONIST (IME IN PRIIMEK)	ANGLEŠKI PISATELJ (LAURENCE); IZ ČRK: ERNEST)	VINO- RODNA RASTLINA	VELIKA SKUPINA ČEBEL	MESTO NA PRIMORSKEM (2 BESEDI)	DOLO- ČANJE VREDNOSTI	VISOK ISLAMSKI VERSKI NASLOV (npr. HOMEINI)
									POGOVORNI IZRAZ ZA ZADNJO PLAT			
								JO BOSTE REŠILI DO KONCA?	100 IRANSKO LJUDSTVO NA KAVKAZU			
HUDOMUŠEN IZRAZ ZA ZADNJEGA OTROKA V ŠTEVILNI DRUŽINI, KI JE ROJEN PO DALJŠEM PRESLEDKU	NAUK O PRAVLJNI IZGOVORJAVI BESED, PRA- VOREČJE	JED IZ ZELJA, MESA IN RIŽA	FIGURA PRI PLESU ČETVORKI	VZDEVEK ZA POTOMCA POSODA ZA SOL				DOLG SLONOV ČEKAN				
ZEMLJIŠČE Z OBJEKTI KOT GOS- PODARSKA ENOTA							STAR NAZIV ZA PAKET	NAŠA REKA VOZ S PLOHOM				
JAVNI GOVORNIK, PRIDIGAR						PTIC S PAHLJA- ČASTO PERJA- NICO					HUDA LAKOTA, STRADANJE	KEKČEVA SESTRA IZ VAND- TOVIH POVESTI
SVETLOBNI POJAV PRI NEVIHTI						DRAG KAMEN VIJOLIČASTE ALI RDEČE BARVE						
JERRYJEV PARTNER V RISANKAH			NIKO URBAS NESTRO- KOVNJAKI			POZITIVNE POSLEDICE NEKDANJA PAPEŽEVA KRONA						
STVAREN, PRAKTIČEN ČLOVEK							TANTAL SIMON GREGORČIČ		RASTLINSKA BODICA AVTOR "SMRTI V BENETKAH"			
UPANJE, PRIČA- KOVANJE		INDIJSKI JELEN (IZ ČRK: SISAK) UREJENOST						SLIKA GOLEGA TELESA	POLTEMA			
KRAJ V POLJANSKI DOLINI				OKRAJŠA- VA ZA "TEGA LEA"	NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ VSE V REDU				SLAVNA VERDIJEVA OPERA 1. IN 16. ČRKA			
IZMETAČ NABOJEV PRI PUŠKI							BOLEZEN RAK (LITERARNO)					
ŽENSKA S CIGARETO							LADIJSKA PROSTORNI- NA (V RE- GISTRIRANIH TONAH)					

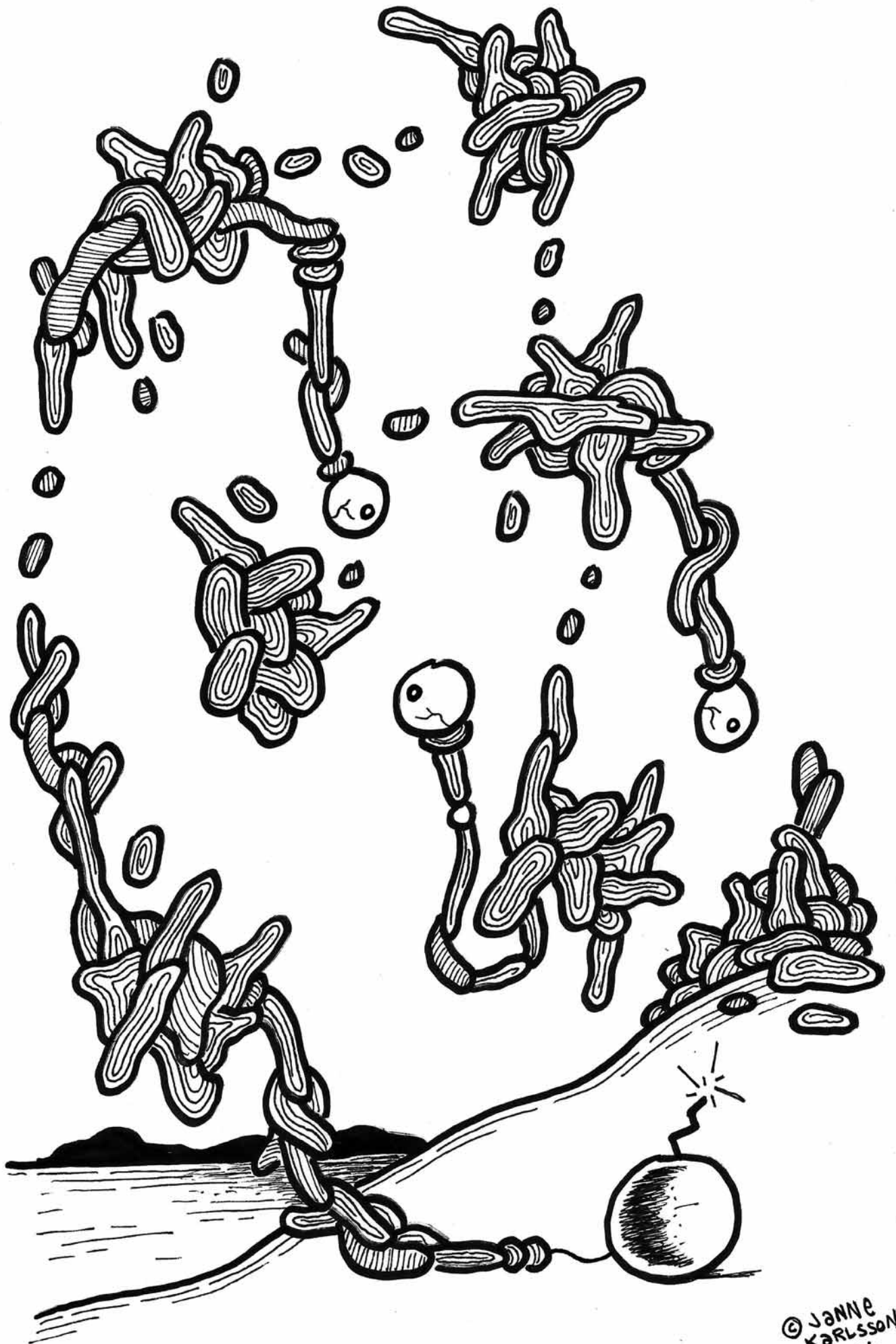
Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet - zbirka poezije in proze, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Ervin Virant iz Velikih Lašč, Slavko Kos iz Novega Mesta, Ljudmila Uršič iz Cerknega, Jožica Eršte iz Maribora in Stane Mahkovec iz Ljubljane.

MITJA IN NATALIJA

Skupaj sva osemnajst let in imava tri otroke, ti nama pomenijo vse na svetu. Za njih se bova vedno borila do konca.